

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k
1963. december 17.

bb. 1. hírek a főváros életéből

i hi/gk-lm zs

1963. december 17.

a 14. kerület amerikai ut 50. szám alatt tüdőgondozót és tüdőszűrő állomást létesít a zuglói tanács, csaknem egymillió forintos költséggel.

x x x

a 6. kerület weiner leo utcában a névadó emlékére domborműves márványtáblát helyeztet el a tanács. az emléktáblát 1964. április 16-án, az elhunyt zeneszerző születésének évfordulóján avatják fel.

x x x

az 1964-ben elkészülő 648 lakással befejeződik a Lágymányosi lakótelep építkezése. a telepen 12 tantermes általános iskolát, továbbá 60 személyes bölcsődét is átadnak a jövő évben.

x x x

csaknem 150 millió forint jut jövőre a 7. kerületi lakóépületek felújítására. a dohány utcában 19 épület külső homlokzatát tatarozzák, s 7 lakóházat teljesen felújítanak. a dob utcában 15, a dózsa györgy uton 10, a klauzál téren 7 épület sortatarozását fejezik be.

x x x

kispesten, a pannonia uti szövetkezeti házak közelében és a kertvárosban egy-egy élelmiszerüzlet épül, a vörös október uti lakótelepen bölcsődét emelnek.

x x x

rákoshegyen a kossuth lajos utca 5-7 szám alatt korszerű bölcsőde építését kezdték meg. az intézmény a jövő év októberében nyílik meg.

x x x

csaknem 3 millió forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel 1964-re a 2. kerület lakossága. ennek csaknem a fele a lakóházakban végzett javítási munka lesz./mti/

.-

- 1 -

a kicsiknek játék, a nagyoknak hasznos ajándék - fenyőfa-
ünnepségek a gyermekotthonokban

i vt/gö-Lm zs

1963. december 17.

az ország több mint száz gyermekotthonában a helyi társadalmi és tömegszervezetek bensőséges fenyőfa-ünnepségeket rendeznek a gyerekeknek. az állami gondozottak számára sokhelyütt különféle karácsonyi meglepetést készítenek elő a nőtanácsok és a patronáló üzemek munkáskollektívái; a kisebbek játékokat, a nagyobbak emléktárgyakat, használati cikkeket kapnak.

a bentlakásos gyermekintézményekből az ünnepnapokra sokan „elköltöznek”, a gyerekek egy része szüleivel, hozzátartozóival együtt ünnepli a karácsonyt; az árvákat pedig a patronáló szülők, vagy az otthonokkal állandó kapcsolatban levő üzemek szocialista brigádjai látják vendégül.

több gyermekotthonban a feldiszitett fenyőfák alatt ott lesz majd a móra könyvkiadó karácsonyi ajándéka is. a nemrég működő, önálló könyvtárral még nem rendelkező intézetek kis lakóinak ugyanis a kiadó összesen mintegy ezer kötet könyvet juttat. az ajándékok között egyaránt lesznek ifjúsági regények, érdekes ismeretterjesztő művek, gyermekmesék, képeskönyvek és színes kifestő-füzetek./mti/

..-

bb 3. 1100 gombaismerőt és gombaszakértőt képeztek ki

i cs/gk-Lm ká

1963. december 17.

a hazai fogyasztásra és exportra egyaránt igen értékes erdei gombák gyűjtésének szélesebb körű megszervezése az ellenőrzés, szakmai tanácsadás kiterjesztése érdekében az erdészeti egység területi szakbizottságai az utóbbi 15 év alatt több száz gombaismerőt, illetve szakértői tanfolyamot szerveztek az ország különböző vidékein. eddig kerekén 1100 gombaismerőt, illetve szakértőt tett vizsgát és állt munkába a felvásárló hálózatban, illetve a piacokon és a forgalmasabb kirándulóhelyeken. a következő hetekben újabb gombaismerői és szakértői tanfolyamokat szerveznek, amelyekre az eddigi 50-55 helyett 100-120 hallgatót vesznek fel. a kiképzés alaposságát jelzi, hogy az októberben megtartott budapesti gombahatározó verseny győztese - dr. groszschmidt pál - három perc alatt husz gombafajtát határozott meg hibátlanul.

/folyt.köv./

- 2 -

me

bb 3. / 1100 gombaismerőt...1.folyt./-Lm

a gombagyűjtés, illetve a feldolgozás és értékesítés legjobb módszereinek kidolgozását a baráti országok gombászati szakértőinek tapasztalatcseréi segítik. nemrégiben magyar gombászkiutótségek tanulmányozta a lengyel gombagyűjtő és feldolgozó vállalatok munkáját, a tél folyamán pedig ellátogat hazánkba a nemzetközi szaktekintélynek számító dr. jerzy karpinski professzor, aki eredményes kísérleteket végzett az erdei vargánya mesterséges szaporítására./mti/

..-

bb 4. kutyaiskola a bakonyban

vid j-lm ká

1963. december 17

a bakonyi bükkösök közepén, huszárokélpusztán ünneplő sándor erdész foglalkozik az országban egyedül hannoveri véreb tenyésztéssel. a vizslánál alacsonyabb, zömökebb, csau színű véredek kifinomult szaglószerüük segítségével a megsebzett vadat kilométereken át tudják követni. a kétméteres kerítéssel körülzárt, több-száz négyszögletes területen jelenleg hét kölyök és három, egyévesnél idősebb vérebet tartanak. rendszeres állatorvosi vizsgálattal ellenőrzik az értékes állatok fejlődését, és szükség esetén gondos orvosi kezelésben részesítik őket. a vadászkutyák naponta meghatározott gyakorlatokat végeznek, több kilométeres, hosszú sétákon ismerkednek meg a bakonyi erdőségekkel.

a három idősebb véreb az idei szarvasbőgés idején jól vizsgázott; nem egyszer hat-nyolc kilométeren át is követték a megsebzett vadakat./mti/

..-

bb 5. tizfogásos „menü”, a baranyai vadaknak

vid tr-lm ká

1963. december 17.

a vadban gazdag baranyai erdőkben és mezőkön utjukra indultak az etetőszánok. az állandó havazás következtében ugyanis vastag hótakaró alá került a vidék. a mecseki erdőgazdaság, valamint a vadásztársaságok és az állami gazdaságok majdnem háromezerezer holdnyi vadasterületén megkezdték a szarvasok, őzek, nyulak, fácánok és foglyok etetését. mintegy félezer etetőt töltenek fel a vadőrök különféle szántóföldi és erdei takarmányokkal. a tél folyamán tizfogásos „menü”,-t kapnak a baranyai vadak és mindegyik azt választja ki az étrendről, amelyik neki leginkább megfelel.
/folyt.köv./

- 3 -

me

bb 5. /tízfogásos...1.folyt./-lm

a „pincérek,, - az etetést ellátó baranyai vadőrök - ezekben a napokban több mint negyvenezer vadnak „teritenek meg,, az erdészek és a vadászok bizakodva tekintenek a mostani tél elé. a vadak ugyanis feltűnően jó kondícióban vannak. a hosszú ősz, a bőséges táplálkozás kedvezően hatott az idén kelt szárnyasok, illetve az újszülött vadak fejlődésére is./mti/

bb 6. rendelkezés az iskolai testnevelésről és az ezzel kapcsolatos orvosi vizsgálatok szabályozásáról

i vt/tm-lm zs

1963. december 17.

a művelődésügyi miniszter - az érdekelt szervekkel egyetértésben - rendelkezést adott ki az alsó-, közép- és felsőfoku oktatási intézményekben m kötelező testnevelésről és az ezzel kapcsolatos orvosi vizsgálatok szabályozásáról. a rendelkezés értelmében a tanulókat, és a felsőfoku oktatási intézmények testnevelési kötelezettség alá tartozó hallgatóit, egészségi állapotuktól függően, a következő testnevelési foglalkozásokba kell beosztani: testnevelési óra, könnyített testnevelési óra, gyógytestnevelési óra. az első csoportba azok tartoznak, akiknek egészségi állapota ellen nincs orvosi kifogás. a másodikba azok, akik hosszabb betegségből gyógyultak fel és a testmozgást számukra az orvos nem tiltotta meg. gyógytestnevelésre azokat osztják be, akik korábbi betegségek miatt sem az első, sem a második kategóriába nem sorolhatók, de a speciális gyógytorna egészségükre előnyös.

azokat a tanulókat, akik egészségi állapotuk miatt testnevelésben nem vehetnek részt, tehát egyik csoportba sem sorolhatók, az iskolai testnevelés alól fel kell menteni. a tanulókat /hallgatókat/ az egyes testnevelési csoportokba szakorvosi besorolás alapján osztják be. az alsó- és középfoku oktatási intézmények tanulóinak szakorvosi elbírálását budapesten az iskolaorvosi hálózat, az ország egyéb területén a megyei, járási, illetve városi sportorvosi rendelők és intézetek végzik, az illetékes egészségügyi intézmények szakorvosi véleményének figyelembe vételével. a felsőoktatási intézmények hallgatóinak szakorvosi vizsgálatát budapesten a budapesti testnevelés- és sportegészségügyi intézet, illetőleg az országos testnevelés- és sportegészségügyi intézet, az ország egyéb területén pedig a területileg illetékes sportegészségügyi rendelők látja el.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 6. /rendelkezés az iskolai...1.folyt./lm

a diákok egészségi állapotában amennyiben a tanév közben olyan kedvezőtlen változás következik be, amely miatt csoportbeosztásukat meg kell változtatni, kérelmükre szakorvosi vizsgálatra kell küldeni őket. ennek eredményétől függően természetesen besorolásuk is módosítható. egyes testnevelési órák alól felmentést a testnevelési tanár, két hetet meg nem haladó időre pedig az iskola-orvos adhat.

a könnyített testnevelési és gyógy-testnevelési órákra beosztott tanulók, az első csoporthoz tartozók testnevelési óráin nem vesznek részt. ha osztályuk testnevelési órája a tanítási idő első, vagy utolsó órájára esik, az iskola igazgatója engedélyezheti későbbi bejövetelüket, illetve korábbi távozásukat.

a rendelkezés a jövő tanév kezdetén lép hatályba./mti/

- 5 -

bb 7. magyar tudós előadása a bécsi collegium hungaricumban - magyar és osztrák geokémikusok kölcsönös látogatásai - ritka grönlandi kőzeteket hozott magával az osztrák fővárosból szádeczky-kardoss elemér akadémikus

i ms/hné/m/zs

1963. december 17.

a napokban érkezett haza bécsből szádeczky-kardoss elemér akadémikus, aki a collegium hungaricumban nagyszerű előadásban számolt be az osztrák szakemberek előtt a magyar tudományos akadémia geokémiai laboratóriumának főbb eredményeiről, a neves geofizikus nyilatkozott utjáról a magyar távirati iroda munkatársának.

- az előadásban ismertetett kutatások annak tisztázására irányultak - mondta -, hogy milyen tényezők hatására és hogyan megy végbe a földkéregben az elemek vándorlása, a kőzetek kialakulása és ezzel kapcsolatban számos ipari ásvány, nyersanyag, például az ércek képződése. természeti megfigyelésekből kiindulva számításokat folytattunk és olyan elméletet dolgoztunk ki, amely szerint az elemek vándorlásában a legfontosabb szerepet a földben lévő illó anyagok játsszák. ennek alapján olyan földképződési modellt dolgoztunk ki, amely a föld kezdeti anyagaként főleg a hidrogén igen nagy tömegével számol, ami később fokozatosan eltávozik a kozmikus térbe. a hidrogén ma már főleg csak kémiai kötésben, víz formájában található földünk felületén. a mostani másfél milliárd köbkilométerre becsülhető felszíni vízmennyiség horribilis nagy szám ugyan, de már csak csekély töredéke az egykori mennyiségnek.

- az utóbbi három-négy évben igyekeztünk feltevéseinket kísérletileg is igazolni. fáradozásaink sikerre vezettek. a kis mennyiségű anyaggal végezhető kísérletek kiértékelése nagyrészt annak köszönhető, hogy államunk lehetővé tette a szükséges óriásműszer, a difraktométer és a röntgen-vákuumos spektográf beszerzését. az elmélet alapján kidolgozott új módszerekkel nemcsak azt lehet megállapítani, hogy az illó anyagok széles hullámok alakjában vándorolnak, hanem egyértelműen meg lehet határozni ezeknek irányát is. erre vonatkozó fejtegetéseimet az osztrák szakemberek nagy érdeklődéssel hallgatták és utána számos kérdést tettek fel, amelyek valóságos további kiegészítő előadásra adtak lehetőséget. az osztrák kollégák az előadás számos tételére még a másnapi beszélgetésekben is visszatértek.

- bécsi tartózkodásom alatt egyhetes kölcsönös látogatásban állapodtunk meg a budapesti és a bécsi egyetemek rokonintézményei között. kutatókon és egyetemi oktatókon kívül idősebb hallgatók is részt vennének ebben a látogatásban és megismerkednének a szomszédos ország különböző részein folyó geokémiai és kőzettani kutatásokkal.

/folyt.köv./

le

8.34/-n

9.15

-6-

bb 7. /magyar ... 1. folyt./ m

- a kialakult jó kapcsolatok egyik bizonyítéka az a tudományos értékű ajándék, amelyet az egyik osztrák tudós nyújtott át bucsuzóul, aki hosszú éveket töltött grönlandban és többek között ritka kőzetekkel tért onnan vissza. ezekből néhány szép mintát adott a vezetésem alatt álló intézetnek. /mti/

bb 8. kétezer magyar művet kölcsönöztünk külföldre - élénk kapcsolat külföldi és magyar könyvtárak között

i de/lk/m/fm

1963. december 17.

az országos széchenyi könyvtár a könyvtárak nemzetközi kölcsönzésének hazai központja. kapcsolatai csaknem minden országra kiterjednek. a nagy külföldi könyvtárak mind nagyobb számban kérnek kölcsön szakkönyveket s viszonzásképpen ily módon nagymennyiségű szakirodalomhoz jutnak a hazai intézmények. a széchenyi könyvtár a saját állományából nem ad ki könyveket, de a kölcsönzés lebonyolítása - külföldi viszonylatban - reá hárul. ebben az évben kétezer magyar művet küldtek kölcsönképpen külföldre. például a holland királyi könyvtár legutóbb többek között nemes dezső: „ az ellenforradalom története magyarországon”, című művét kérte, a maribori könyvtár gróf zichy antal széchenyi istvánról szóló 1875-ben megjelent cikkét kapta meg. a belgrádi egyetemi könyvtár a művészettörténeti értesítőket szerezte be tőlünk.

különösen sok szakmunkát kölcsönöznek könyvtáraink a baráti országoknak. a pozsonyi egyetemi könyvtár igen sok, a felvidék történelmét, szociográfiáját tárgyaló munkát szerez be. ilyen küldemény volt legutóbb vörös ferenc: „adalékok a selmecebányai diákélet történetéhez”, című, 1909-ben megjelent műve „a parasztbirtokok állapota zemplén megyében”, című 1884-ben megjelent tanulmány és sok más hasonló szakkönyv. /mti/

bb 15. gimnázium épül répcelakon

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 17.

újabb középiskola épül a vas megyei répcelak községben. a tervek szerint az új gimnáziumban négy tantermet, korszerű tornatermet, öltözőt és előadótermet rendeznek be. az iskola helyét már kijelölték, építését a jövő év elején kezdik meg. /mti/

8.40/-n

9.18

-7-

le

bb 9. szabályozzák a rákos-és a szilaspatakat - megerősítik a budapesti ár-és belviz védelmet

1 hbj/gg vm vg

1963. december 17.

1963-ban két ízben is kilépett medréből a rákos-és a szilas-patak, s nemcsak legelőket, réteket öntött el, hanem kertészetekben is komoly károkat okozott s sok családi házat is megrongált. a tapasztalatok figyelmeztettek: sürgősen szabályoztatni kell a patakok medrét. a felmérések során kiderült, hogy nemcsak nagyarányú földmunkákra lesz szükség, hanem hidakat és átvezetéseket is át kell építeni, mert soknak szűk a szelvénye és nem tudja át-bocsátani a lezuduló víztömeget.

a számítások szerint a rákos- és a szilaspatak szabályozása körülbelül nyolcvan-százmillió forintba kerül és két-három évet vesz igénybe. már eddig is, az őszi hónapokban dolgoztak a töltések erősítésén, nagyobb erővel azonban tavasszal látnak munkához. nyáron a két patak mentén kisz építőtáborokat létesítenek, úgy hogy több ezer budapesti fiatal kapcsolódhat be a töltés-erősítési munkákba. ezzel egyidejűleg természetesen budapest közigazgatási határán kívül is meg kell oldani a két patak medrének szabályozását.

éppen a rákos-és a szilaspataknál szerzett tapasztalatok arra intették a budapesti ár-és belvizvédelem szakembereit, hogy már a közeljövőben felülvizsgálják az összes budapesti vízfolyásokat. pontosan megállapítják, hogy a budai hegyi patakoknál hol kell töltésvédelmi munkákat elrendelni.

egyébként január 1-től kezdve a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságtól a fővárosi tanács közmű-és szolgáltatási igazgatósága veszi át a budapesti ár-és belvizvédelem irányítását. a fővárosi csatornázási művek, a fővárosi köztisztasági hivatal, a fővárosi kertészeti vállalat szinte órákon belül nagy erőket mozgósíthat, ami a bel-és árvizvédelemben igen fontos követelmény. a hatékonyabb védekezés érdekében tíz olyan nagy munkagépet is beszerettek, amelyek igen hasznosak lehetnek a belvizek elleni védekezésnél./mti/

8.45/-n
9.20

-8-

bb 14. megőrzik a nagykunság jellegzetes népi emlékeit

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 17.

a nagykunságban számos olyan emlék maradt fenn, amely a hajdani népi ipar sokoldalúságát szemlélteti. a kunsági parasz-
tok régen szárazmalmokban, később szélmalomokban őrlötték, a folyókon pedig vízimalmokat járattak. a régi malmok közül ma már csak a kengyeli áll, amelyet azonban másfél évszázad alatt megtépázott az idő vasfoga. a megyei muzeumi bizottság kezdeményezésére a szélmalmot restaurálják, hogy eredeti formájában őriztessék meg az utókor számára. karcag határában védetté nyilvánították a kilenclyuku zádor-hidat, a híres hortobágyi kilenclyuku hid párját. megóvták a pusztulástól a város határában levő régi morgócsárda épületét, amelynek füstös falai között egykor több híres betyár talált menedéket. a tervek szerint a csárda épületében helyezik el a nagykunság és a sárrét ősi emlékeit őrző karcagi nagykun muzeumot. /mti/

...

bb 17. jövőre színesebb, változatosabb cipők készülnek szombathelyen

vid/te/m/ki

1963. december 17.

a szombathelyi cipőgyár kísérleti üzemében naponta hatvan pár cipő készül. a kísérleti üzem polcain már sorakoznak azok a modellek, amelyeket jövőre sorozatban fognak gyártani.

jövőre színesebb, változatosabb lesz a gyermekcipő. a megrendelők igénylik a mintázott bőrt, a fogazott talpszegélyt, a pasztell- és sötét tónusu színeket egyaránt. a cipők orra szélesebb lesz, hogy ne gátolja a gyermekek lábcsontjait a fejlődésben.

a nőknek a nyárra a körömcipők helyett nyitott, pántos szandált, pantonettet terveztek. anyaguk bőr, de mintás préselésük, színezésük műbőr hatású kelti. festésük tartós, nem ritka az arany, ezüst színezésű sem. a női cipőknél a varrott talpat lassan felváltja a ragasztott műanyag talp.

a férficipők puha bőrből készülnek, zártak, kényelmesek. némelyiken rejtett gumiszövet betét fogja lábhoz a magas felsőrészt. a színek itt is változatosak: kávébarna, szürke, drapp, fekete. érdekes, hogy a színskálán ismét feltűnt a fehér, a sötétkék és a fekete lakk, s divatos marad a magasított gavallérsarok is. /mti/

...

8.50/-n

-9-

9.30

bb 10. a mozaiklap gyártók 1000 mázsa cementet takarítottak meg
52 nap alatt

sb/gg vm vg

1963. december 17.

az építéstudományi intézet kutatói érdekes hatású vegyszert kísérleteztek ki. ezzel a hazai anyagokból előállított olcsó vegszerrel a beton szilárdságát növelik, ami azt jelenti, hogy a beton erősödésének arányában cementet takarítanak meg.

az újfajta vegyszer üzemszerű felhasználását a szentendrei mozaiklapgyártók próbálták ki először az országban. a dolgozók mindössze 0.02 százalékos arányban keverték a vegszert a cementhez és ezzel a parányi adaggal mégis 15 százalékos megtakarítást értek el. így 52 nap alatt kerekén 1000 mázsa cementtel használtak fel kevesebbet anélkül, hogy a megtakarítás rontotta volna a mozaiklap minőségét. a jó tapasztalatok alapján a napokban már a szentendreinél jóval nagyobb pécsi mozaiklap-gyártó üzem is megkezdte a cementárú anyagának vegyszeres kezelését.

a jövő évben áttérnek az újfajta vegyszer felhasználására a betoncső, a bányaidom-kő, az utzegélykő és más nagy betonelem készítésénél is. a magyar kutatók kérésére svájci tudósok ellenőrizték a kísérleti betonmintákat és hivatalos szakvéleményükben megállapították, hogy a betonvasnak nem árt a vegyszer. így nemcsak a cementárú szűk körében, hanem az összes betontermék gazdaságosabb gyártásában felhasználhatják majd az új szilárdságnövelő vegszert./mti/

bb 11. új irodaépületet, laboratóriumokat kaptak a székesfehérvári vtrgy fejlesztő szakemberei - befejeződött az ajkai alkatrészgyár és a veszprém-fajszi kávagár kialakítása

1 kf/kf vm vg

1963. december 17.

a székesfehérvári villamossági,- televízió-és rádiókészülékek gyára az idén mintegy 18-20 millió forintot fordított az üzem fejlesztésére. elsősorban a megkezdett építkezéseket fejezték be, a beruházás nagyobb részét azonban a televízió, a rádió és az alkatrészgyártás korszerűsítésére, gépesítésére használták fel.

/ folyt.köv./
8.57/-n

-10-

/bb 11. új irodaépületet...1.folyt./vm

ennek során régen húzódó problémákat sikerült megoldaniok. elkészült ugyanis a 4 emeletes műszaki irodaház, ahol a jól felszerelt laboratóriumok és a megerősített tervező, fejlesztő garda kapott helyet. befejeződött a gyár két vidéki telepének kialakítása is.

ajkán, az erőmű építése után megmaradt 22 felvonulási épületből lényegében alig több mint egy év alatt korszerű alkatrészgyártat hozott létre a vtrgy. a 650 fős gyár híradástechnikai és műszer alkatrészeket készít százezres, milliós nagyságrendben, s ezekből az alkatrészekből nemcsak az iparág más üzemeinek, hanem az egész műszeriparnak, szükség esetén egyéb iparágaknak az igényeit is kielégíti.

az idén „teljes gőzzel”, dolgozik már a vtrgy veszprémfajszi káva üzeme is. eredetileg évi 220 000 káva gyártására tervezett üzem az idén már 280 000 rádió és televízió szekrényt készített, az igényeket azonban nem tudta kielégíteni. a mintegy ezer főt foglalkoztató gyár további gépesítésével, technológiájának korszerűsítésével - az utolsó lehetőségeket, tartalékokat is kihasználva - jövőre mintegy 320 000 káva gyártását tervezik.
/mti/

bb 12. a tudományos akadémia elnökségének határozata: öntözési kutatói munkaközösség alakul

1 ie vm ká

1963. december 17.

a mezőgazdaságban mind nagyobb teret hódító öntözéses termelés problémáival számos kutató intézet és főiskolai tanszék foglalkozik. az öntözéses gazdálkodás további tervezett gyorsütemű fejlesztése, a nagy kiterjedésű komplex öntözőrendszerek létesítése azonban több olyan témát állít előtérbe, amelyek vizsgálatára még egyik intézményben sem volt lehetőség. a magyar tudományos akadémia elnöksége ezért legutóbbi ülésén határozatot hozott öntözési kutatói munkaközösség létesítéséről.

a munkaközösség tulajdonképpen kutató intézeti jellegű szervezet lesz, s az agrártudományi egyetem üzemtani, kulturtechnikai és kertészeti tanszékének kutatócsoportjaiból áll. az akadémia anyagi támogatásával ezek a kutató csoportok már eddig is eredményes munkát végeztek az öntözés egyes ökonómiai, üzeme-gazdasági, agronómiai és műszaki kérdéseinek tanulmányozásában, a munkaközösség megalakulása azonban kedvezőbb feltételeket teremt a kutatások kiszélesítéséhez, további témák bevonásához.
/folyt.köv./

9.06/-n

-11-

/bb 12. a tudományos.....1.folyt./vm

a kutató csoportok ebből a célból újabb anyagi eszközöket is kapnak: kísérleti épületet, öntözési laboratóriumot, s a kísérleti adatok feldolgozásához félautomata számológépeket.

az öntözéses gazdálkodás problémáinak tudományos vizsgálatába bekapcsolódik a tudományos akadémia agrárgazdasági kutató intézete is, itt elsősorban az öntözés területi elhelyezéseinek és egyes öntözőrendszerek tervezésének és fejlesztésének vizsgálatával foglalkoznak majd./mti/

bb 13.500-600 forint „mellékes”, egy holdról - fontos népgazdasági érdek a köztesbabtermesztés

i kz vm ká

1963. december 17.

a földművelésszövetkezetek szerte az országban megkezdték a jövő évi termelési szerződések - közöttük a bab termelési szerződések - kötését, ebből a belföldön is keresett, s külföldön is szinte korlátlanul értékesíthető cikkből 1964-ben 1.900 vagonnal szándékoznak felvásárolni, az eddig befutott jelentések azonban érdektelenségről tanuskodnak, ezideig mindössze 300 vagonra sikerült megkötni a szerződést, a vonakodás, mint arra a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központjában rámutattak egyrészt az utóbbi 3-4 év kedvezőtlen időjárásával, illetve ennek következtében a rossz terméssel, másrészt pedig a helyi szervek - tanácsok, szövetkezeti vezetők - helytelen szemléletével magyarázható, a kedvezőtlen időjárásból azonban helytelen dolog lenne azt a következtetést levonni, hogy nem érdemes babszűrtelével foglalkozni, hiszen már csak közepesen jó időjárás esetén is egy hold kukoricaköztesként termesztett bab legalább 500-600 forint többletbevételhez juttatja a termelőket minden külön munka nélkül, a háztáji föld jövedelemnövelésének egyik kézenfekvő és biztos eszköze lehet a köztesbabtermesztés, a közös kukoricaföldek döntő többsége is mind a szövetkezet, mind pedig a tagok részére előnyösen hasznosítható köztesbabtermesztéssel.

a közös és a háztáji ilyen kapcsolatára a legjobb példát szabolcs-szatmár megye szolgáltatta, az illetékes országos szervek által is támogatott „szabolcsi módszer”, szerint a szövetkezet szerződik az egész köztesbabbal is hasznosított területre.

/folyt.köv./

9.20/-n

-12-

/bb 13. 500-600.....1.folyt./vm

a táblákat családi művelésre osztják ki, az ott termelt bab - teljes mennyiségben - a megművelőjét illeti meg. ugyanezt az árat kapja érte, mintha saját háztáji földjén termelte volna, a szövetkezet előnye abból származik, hogy az ilyen módon termelt babot nagy tételben értékesíti, tehát megkapja érte a szerződéses, illetve a nagyüzemi felárat.

a szerződéskötésre még hosszú idő áll rendelkezésre, s ha ez idő alatt sikerül elérni, hogy kukoricavetésterületünk 10 százalékán köztesbabot termeljenek, akkor a következő évben már nem lesz hiánycikk a bab. a kukorica mellett kitűnően hasznosíthatók babtermesztéssel az újtelepítési gyümölcsösök, szőlők, sorközei és más hasonló területek is./mti/

bb 20. nagykunsági pecsenyebárányok karácsony előtti exportja

vid tr vm ká

1963. december 17.

a nagykunságban már hagyománya van a karácsonyi pecsenyebárány exportnak, a termelőszövetkezetek decemberre mintegy nyolcezer, átlag harmincöt kiló súlyu bárányt hizlaltak meg pecsenyének, s ezeket elsősorban franciaországba és görögországba szállítják a karácsonyi és szilveszteri ünnepekre, a múlt évi öt helyett az idén harmincöt termelőszövetkezet kötött szerződést kiváló minőségű pecsenyebárányok szállítására, az évekkel ezelőtti rangot szerzett karcagi juhászatok ezuttal is jelentős szerepet játszanak: karácsony előtt kétezer pecsenyejószaót értékesítettek és ebből megközelítőleg egymillió forintot vételeztek be./mti/

bb 21. kedves karácsonyi ajándék: állandó grafikai képtár nyílik szikszó községben

vid fm/tné vm fm

1963. december 17.

a karácsonyi ünnepekre kedves ajándékot kapnak a borsod megyei szikszó község dolgozói, a megyei tanács kezdeményezésére, ebben a községben nyitják meg az ország első falusi grafikai képtárát, az állandó kiállítás megrendezéséhez jelentős segítséget nyújtottak a borsodban élő képzőművészek - köztük feledy gyula, lukovszky lászló, seres jános, vati józsef, papp lászló és tenkács tiber festőművészek, - akik 30 grafikai alkotást ajándékoztak a községnek, a művészi rézkarcok, fa-és linóleum metszetek többsége a megye életét és tájait mutatja be, az első falusi grafikai képtárat december 20-án nyitják meg a község művelődési otthonában./mti/

9.44/n
1040 fwi

-13-

bb 16. 1965-ben kapja az első kingiszepi foszforitszállítványt a magyar műtrágyaipar

1 szf/gk/m/vg

1963. december 17.

az szkp központi bizottsága legutóbbi plénumán v. sz. tolsztyikov, a leningrádi pártbizottság első titkára beszélt az épülő kingiszepi foszforitkombinátról.

a leningrádi körzetben épülő kombinát a szovjetunió kivül öt baráti ország - bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, magyarország és az ndk - részére készül. termeléséből ezek az országok a korábban megkötött megállapodás szerinti arányban részesülnek. az építkezés -, amely a gazdasági együttműködés egyik új eredménye - gyorsan halad, jövőre befejeződik és az üzem 1965-ben termelni kezd. a beruházás egy régi foszforitbányának teljesen új, modern egységekkel való kibővítése. az építésben a baráti országok különböző megállapodás szerint vesznek részt. magyarország 1965-től kezdve évi 85 000 tonna 28 százalékos nyersfoszfáttal részesedik a bánya termeléséből. ez körülbelül 24 000 tonna 100 százalékos, tiszta foszforitnak felel meg. ezt a mennyiséget, a vegyipari tröszt már be is állított a szuperfoszfát-műtrágyagyárak 1965. évi nyersanyagtervébe, ellenértékét az érvényben levő magyar-szovjet árucseré-forgalmi megállapodás keretében egyenlítik ki.

a nehézipari minisztérium, illetve a vegyipari tröszt jelenleg is a szovjetunióból szerzi be a szuperfoszfát-gyártáshoz szükséges nyersfoszfát jelentős részét, de tekintélyes mennyiséget importál földközi-tengeri tőkés országokból is. a szállítás a tőkés országokból eléggé hosszadalmas és költséges. a kingiszepi kombinátban állandóan rendelkezésre álló foszfát biztonságot nyújtó tétele lesz majd a magyar szuperfoszfát-műtrágyagyártásnak.

a magyar szakértők megállapítása szerint a kingiszepi nyersfoszfát jó szemcsefinomságu örleménynek ígérkezik, s minőségileg is megfelel majd szuperfoszfát-gyárainknak. /mti/

bb 18. 59 gramm súlyu elektromotorok készülnek budaörsön

vid/gö/m/ki

1963. december 17.

a budaörsi háziipari szövetkezetben nemrégén kezdték meg a gyufásdoboznál is kisebb elektromotorok összeállítását. a szerelés egyes folyamatait budaörsi háziasszonyok végzik el.

/folyt.köv./

10.10/-n

1040
jue

-14-

le

bb 18. / 59 gramm ... 1. folyt./ m

munkájukat dicséri, hogy a parányi alkatrészekből álló 59 gramm súlyu, három centiméter hosszúságú és 2.4 centiméter átmérőjű szerkezet a gyakorlati próbákon jól megállta a helyét, háromszáz órai használat után is kifogástalanul működik.

az országban gyártottak ugyan hasonló kis motorokat, de a budaörsieké lényegesen kisebb, élettartamuk a tízszerese, áramszükségletük pedig az egyharmada mint a régebbieké. a szövetkezet ebben az évben 18.000 mikromotort készít, elsősorban mechanikai játékok és ipari televíziókamerák automatikus mozgathoz. felhasználóik annyira elégedettek az apró szerkezet minőségével, hogy a jövő év első negyedére már 23.500 darabot rendeltek.

a jövő évben tovább bővül a miniatűr motorok felhasználási területe. megkezdik a személygépkocsik szellőztetésére alkalmas ventilátor-motorok szerelését. egyelőre kétezret készítenek, de ha igénylik, hozzálátnak a nagyobb sorozat gyártásához. /mti/

bb 19. fakó lovakat tenyésztenek somogysárdon

vid/j/m/ká

1963. december 17.

kiváló tulajdonságokkal rendelkező, ősmagyar lófajta a fakó. ez a szívós, kitűnő hátastló ma már kihalóban van magyarországon. rádóki józsef, a somogysárdi állami méntelep igazgatója fajta megmentése érdekében 1952-ben felkutatatta az országban még élő eredeti fakó kancát és mént. azóta nagy gonddal és körültekintéssel folytatja tenyésztését, igen biztató eredménnyel. ma már 20 ilyen kanca és mén biztosítja a fajta fenntartását és szaporítását.

rádóki józsef azonban még ezeknél is szebb küllemű fajtát szeretne kitenyésztetni, az ugynevezett izabella-fakó színűt. ez aranysárga színű, fehér sörényű és fehér farku ló lesz. máris van öt ilyen kiscsikója. bennük véli megtalálni a világhírű magyar ugróló, aranyos utódját is. /mti/

10.20/-n

1040
jue

-15-

le

bb 24. dolgozóinak nyolcvan százalékát a télen is foglalkoztatja a győr megyei építőipari vállalat

vid te vm ki

1963. december 17.

a győr megyei építőipari vállalatnál a télen nem sok dolgozót küldenek fagyszabadságra. számos lakóház és ipari létesítmény került tető alá, s ezekben folytathatják a belső munkákat. - a dolgozóknak legalább 80 százalékát foglalkoztatják, mégpedig a szakszervezettel egyetértésben úgy, hogy egy-egy dolgozóra mindössze néhány heti téli szabadság jut, mert a brigádok egymást váltják a munkában. a vörös csillag szálló 40 szobás épületszárnyában és a mellette levő 8 emeletes lakóházban szakmunkások dolgoznak egész télen. négy kazánnal már a napokban megkezdik a fűtést. hasonlóképpen gondoskodnak a fűtésről számos más téli munkahelyen.

készülnek a jövő évi tervek is. mintegy tíz százalékkal nagyobb összeget képvisel a következő évi program az idei teljesítésnél. körülbelül ezer lakást építenek 1964-ben a megyében. megkezdik a nagypanelos építkezést is. győr-szigeten a kigyó utcában 24, nádorvárosban a mester utcában 96 lakást szelnek össze nagy panelelemekből. /mti/

bb 30. a magyar és a francia diplomáciai képviselőket nagykövetségi rangra emelik

vm

1963. december 17.

nagykövetségi rangra emelik a magyar-francia diplomáciai képviselőket. a magyar népköztársaság kormánya és a francia köztársaság kormánya megállapodott abban, hogy diplomáciai képviselőket nagykövetségi szintre emelik. /mti/

bb 31. a dunántul utjai járhatatlanok - késnek a vonatok - jól vizsgázott a fővárosi köztisztasági hivatal

i kf/j/m/bs

1963. december 17.

hétfőről keddre virradó éjjel változatlanul tovább tartott a hóesés. a dunántulon 40-50 kilométeres sebességű szélvihar kavarta fel a friss havat. a hófúvás súlyosbitotta az utak állapotát.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyeletének reggeli jelentése arról számol be, hogy a dunántulon a balatontól északra eső utak általában járhatatlanok. győrbe az 1-es úton még el lehet jutni, pécs és kaposvár ugyancsak megközelíthető még. a balaton menti utak azonban már járhatatlanok, így a 7-es számú főközlekedési út is, és így például székesfehérvárra már nem tudnak eljutni a kocsik. /folyt.köv./

10.27/-n

16-

10.30
10.40
me

bb 31. /a dunántul ... 1. folyt./ m

az erős hófúvás veszprém, pápa, szombathely, sopron, zalaegerszeg körzetében ugyancsak járhatatlanná tette az utakat. nyíregyháza környékén is hóvihar nehezíti a közlekedést, a várost már csak debrecen felől lehet megközelíteni. az ország déli részén 30-35 centiméteres hó esett. itt az utak nehezen járhatók az északi megyékben az utak egyelőre még járhatók. az országos havazás, a dunántuli hófúvás, hóvihar még tart. a havazás némi zavarokat okozott a vasuti közlekedésben, elsősorban a máv „belső” munkájában. a váltók tisztogatását ugyanis néhol nagyon akadályozza, hogy a hóvihar időnként ólmos-esővel járt együtt, amely ráfagyott a sínekre. ennek következtében a szerelvények összeállítására, a vonatok indítására, irányítására lassabbodott, egyes vonalakon - békéscsaba, celldömölk, szombathely környékén közlekedő, de még a fővárosba érkező vonatok is késnek.

az országos havazásból kijutott budapestnek is. az éjjel mintegy 15-20 centiméternyi fehér lepel hullott a fővárosra. ezáltal bebizonyosodott, hogy a havazásra - bármikor is legyen az - a köztisztasági hivatal jól felkészült. derekas munkát végeztek, s ezen az első nagyobb erőpróba jól vizsgázott a köztisztasági hivatal. egész éjjel a hivatal mintegy 1000 dolgozója és 2200 rendkívüli hőmunkás takarított a főváros utcáin, reggelre szabad utat biztosítottak a közlekedésnek. most már üzembe állították a hét hómarót és csaknem 100 gépkocsit s ezek megkezdtek az éjjel kupacokba hordott hó elszállítását. a homokszóró-gépkocsik ugyancsak munkában vannak.

a fővárosi autóbusz üzem valamennyi járatán, még a hegyi vonalakon is, rendben megindult a közlekedés. nyolc óráig, ha némi késéssel is, sikerrel bonyolították le a reggeli csúcsporgalmat. a villamosvasut munkájában már fennakadást okozott a téli időjárás. jóllehet, valamennyi hótoló-és seprőkocsikukat munkába állították, a váltók tisztogatása nehezen ment, s emiatt lassult a forgalom. a nagyváradi téren és a gellért téren egy-egy szerelvény „ki is ugrott”, a sínek közül, s ez nemcsak a villamosközlekedésben, hanem a közúti forgalomban is mintegy 10-15 perces torlódást, késést okozott. ezenkívül több szerelvény romlott el, így a reggeli csúcsporgalomban 70 kocsival közlekedett kevesebb a szükségesnél. /mti/

10.25/-n
10.40
me

...

-17-

bb 27. a hazafias népfront is segíti miskolcon a kulturáltabb életet

vid/fm/tné/m/fm

1963. december 17.

a hazafias népfront miskolci városi bizottsága tavaly megvizsgálta az iparváros kulturális helyzetét. az üzemi dolgozókból, képzőművészekből, zenetanárokból és orvosokból alakult 70 tagú akcióbizottság gondosan tanulmányozta többek között a művelődési otthonok és szórakozó helyek kulturális tevékenységét, az ismeretterjesztő munkát a művelődési intézmények és a tömegszervezetek kapcsolatát, a tapasztalatokról, észrevételekről, eredményekről és hiányosságokról jelentést készítettek, amelyet eljuttattak a városi pártbizottsághoz és a tanácshoz. ugyanakkor miskolc négy kerületében ankétokon beszéltek meg az érdekeltekkel a hiányosságok mielőbbi kijavításának módjait.

a népfront társadalmi akcióbizottságának tagjai az idén örömmel tapasztalták, hogy a város kulturális helyzetének javítására tett javaslataik sorra megvalósulnak. így - többek között letéti könyvtár nyílt a diósgyőri kilián lakótelepen és hejőcsabán. a város 2. kerületében a nem megfelelő környezetben lévő tánciskolát megszüntették, és a táncanfolyamokat ezentúl a művelődési otthonokban tartják. a diósgyőri hámor étteremben jelentősen javult a zenekar művészi felkészültsége. a népfront kezdeményezésére több művelődési otthonból, kisz-klubból és munkásszálásról eltávolították a helyiségeket „diszitó”, „giccses képeket”, s azokat művészi alkotásokkal cserélték fel. a vizsgálat eredménye az is, hogy a tanács 1964 január 1-én bezáratja a ládi fűrészüzem szomszédságában lévő korszerűtlen „zöld veréb”, vendéglőt. /mti/

bb 29. izotóplaboratóriumot kapott a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola

vid/tr/m/ká

1963. december 17.

mosonmagyaróvárrott, az agrártudományi főiskolán az év utolsó hónapjában izotóplaboratóriumot szereltek fel. ezzel lehetőség nyílt a korszerű élettani, illetve biokémiai vizsgálatokra. az izotópokat elsősorban a rétek, legelők javítása érdekében használják a kutatók. a laboratórium szomszédságában felépült üvegházban a gyepet alkotó pillangós virágú növények tápanyagforgalmát vizsgálják. a p-32 izotóp segítségével megfigyelik a növények gyökereinek növekedését és behatolását a különböző talajrétegekbe. /mti/

11.03/-n

-20-

1145 me

bb 28. központi keverőtelep, fokozott gépesítés a győri közuti üzemi vállalatnál

vid te vm ki

1963. december 17.

az utépitések évről-évre nagyobb feladat elé állítják a győri közuti üzemi vállalatot, amelynek hatásköre a szomszédos vas, veszprém és komárom megyék egy részére is kiterjed. a jövő évben az ideihez képest 40 százalékkal növekszik a vállalat terve. többek között új burkolattal látják el a budapest-győr közötti 1-es számú utat és több szakaszon átépítik a 85. számú győr-soproni utat.

a nagyobb követelmények miatt a vállalat új technológiára tér át és fokozza a gépesítést. eddig a zalahalápi aszfaltkeverő telepről hozatták vagonokban a kötőzuzalékot, évente mintegy 14.000-15.000 tonnát. a jövő évben saját központi keverőtelepet létesítenek győrött az iparcsatorna partján, ahova vízi uton is szállíthatják majd a bányából a bazalt zuzalékot. a keveréshez nagyteljesítményű svájci gyártmányú gépet kapnak. ezenkívül még három másfajta keverő gépláncot is üzembe állítanak úgy, hogy különféle aszfalttípusokat tudnak előállítani.

a gépesítés fokozására ugyancsak megtették a szükséges lépéseket. /mti/

11.06/-n

-21-

1122 me

bb 32. jospip broz tito választávirata magyar állampolgárokhoz

k küm/hné/m/bs

1963. december 17.

Jospip Broz Tito, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke, a Jugoszláv Kommunista Szövetségének főtitkára, táviratban fejezte ki köszönetét Dobi Istvánnak, az elnöki tanács elnökének és Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt központi bizottsága első titkárának a Jugoszlávia Nemzeti Ünnepe alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

...

bb 33. az autóközlekedési vezérigazgatóság közli,

i kf/kf/m/vg

1963. december 17.

Hogy a Dunántul északnyugati részén keletkezett nagyobb hóakadályok miatt több helyi autóbuszjárat közlekedése szünetel. Szentgotthárd, Körmend-Vasvár, Kőszeg-Bozsók, Celldömölk és Pápa térségében, Sopron környékén, Und-Petőfiháza-Kapuvár, Csorna-Bősárkány környékén, Mosonmagyaróvár, Mosonszentjános térségében, Ajka-Veszprém-Zirc, Tata-Bánya-Tarján, Gyermes-szomor térségében, Csákvár-Bicske-Mány környékén, Szabadszállás-Kőszár-hegy, Székesfehérvár-Csőr, Székesfehérvár-Csurgó-Bodajk környékén, valamint Bicske-Alcsutdó és Szentendre-Lajosforrás között álltak le a helyi járatok.

az ország északkeleti részében ugyanazon hóakadályok miatt, s gesztely, megyaszó, Szerencs, Lak-villány és Fony, valamint Bodrogalom, Hejőbába, Hejőpapi és Szakáld térségében szünetel a helyi mávauti járatok forgalma. tekintettel arra, hogy a havazás még tovább tart, további járatkimaradásokkal lehet számolni.

a budapestről induló és az oda érkező távolsági mávauti járatok - egy kivételével - tetemes késéssel közlekedtek, de megérkeztek rendeltetési helyükre. a budapest-Bakonybél közötti járat Zirc környékén elakadt. /mti/

le

...

12,00/m

- 22 -

14 -

p.

bb 34. az édesipar és a nemzetközi színvonal - kiállítás nyílt az édesipari termékek csomagolásáról

t kf/kf/m/vg

1963. december 17.

A magyar édesipar már teljesítette ideiglenes bevezető és export kötelezettségeit, s az év végéig még mintegy 70 millió forint értékű cukorkát, csokoládét, s egyéb édesipari terméket gyárt. exportra a tervezett 40 millió helyett mintegy 60 millió forint értékű édesség kerül.

A magyar édesipar gyártmányai elismerést szereztek külföldön, az export, különösen a tökéletes export, azonban többszörösére növekedhetne, ha a jó minőségű árut tetszetősebben csomagolnák. ezért rendezték meg az édesipari termékek csomagolását bemutató kiállítást is, amelyet kedden délelőtt nyitottak meg a magyar édesipar budafoki uti központjában.

A kiállításra - amely december 20-ig tart nyitva - meghívták az élelmiszeripar, a csomagolóipar szakembereit, a csomagoló anyagokat előállító üzemek, a nyomdák, s az összes érdekelt szervek képviselőit, akikkel közösen beszéltek majd meg az édesipari termékek csomagolásának fejlesztési lehetőségeit, tenni-valóit. /mti/

...

bb 37. időjárásjelentés

hné/m/

1963. december 17.

A meteorológiai intézet jelenti december 17-én, kedden délelőtt 12 órakor:

a hideg fokozódik

európa legnagyobb részén továbbra is igen hideg az idő és sokfelé havazik. ma hajnalban franciaország déli partvidékén mínusz 10 fokot mértek.

hazánkban tegnap borult volt az idő és országsszerte havazott. a csapadék mennyisége néhány helyen meghaladta a 20 mm-t. szarvason 42 mm hullott. a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1 mínusz 6 fok volt, ma hajnalban mínusz 4- mínusz 9 fokig hűlt le a levegő. az ország területét általában 15-25 cm vastag hótakaró borítja. a hegyeken a hóréteg vastagsága budapest szabadság-hegy 18, dobogókő 16, galyatető 24, kékestető 24, mátraháza 17, lillafüred 15, farkasgyepű 26, misinatető 35 cm. ma délelőtt néhány helyen felszakadozott a felhőzet, a szél megélesült, a dunántulon helyenként megerősödött és így hófúvások léptek fel.

le

/folyt.köv./
13.27/-n

XXXX
-23-

14 -

p.

bb 37. /időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 2.9 fok volt, a sokévi átlagnál 4.0 fokkal alacsonyabb.

budapesten kedden délben 12 órakor a hőmérséklet mínusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 mm, erősen emelkedő irányzatú.

várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, több helyen, főleg a mai nap folyamán futó havazásokkal. ma még helyenként hófúvások, holnapra mérséklődő északnyugati szél. hideg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 4-8 fok között.

a duna vizállása budapestnél kedden reggel 153 centiméter. /mti/

...-

bb 35. megnyílt az önkiszolgáló gül baba étterem budán

i kf/kf/m/vg

1963. december 17.

budán általában „hiánycikk”, az étterem. a mártírok utja elején levő gül baba éttermet több mint egy éve bezárták. az elhanyagolt másodosztályú éttermet átalakították. a helyén modern önkiszolgáló éttermet létesített az észak-budai vendéglátóipari vállalat. az új befogadóképessége az átalakítással és az önkiszolgáló rendszer bevezetésével több mint négyszeresére növekedett. korszerűsítették konyhát is.

az önkiszolgáló gül baba éttermet - amely naponta reggel 6 órától este fél 11 óráig tart nyitva - kedden adták át rendeltetésének. /mti/

...-

bb 36. elutazott budapestről a lot lengyel légiforgalmi vállalat vezérigazgatója

t sl/tr/m/vg

1963. december 17.

jan zwierzinski, a lot lengyel légiforgalmi vállalat vezérigazgatója, aki néhány napot budapesten töltött, kedden délelőtt elutazott hazánkba. bucsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent horváth sándor, a légügyi főigazgatóság megbízott vezetője és nádor ferenc, a malév vezérigazgató helyettese.

/folyt.köv./

13.43/-n

lh - p

2438

-24-

bb 36. /elutazott ... 1. folyt./ m

a lot vezérigazgatója elutazása előtt az mti munkatársának elmondotta, hogy a légi közlekedésben is nagy a jelentősége a magyar-lengyel együttműködésnek. a ferihegyi repülőtér közép- és kelet-európa egyik legfontosabb gócpontja, s igen lényeges helyet foglal el a nemzetközi tranzit-forgalomban. a lot gépei is mind nagyobb mértékben veszik igénybe a ferihegyi repülőtérrel. csupán az elmúlt egy esztendő alatt 28 százalékkal növekedett a ferihegyen áthaladó lot gépek utasainak száma.

- a két légiforgalmi vállalat között - mondotta - szoros együttműködés létesült a nemzetközi forgalom lebonyolítására. több európai és afrikai fővárost, például stockholmot, koppenhágát, kairót mind a malév, mind a lot légihálózatába bekapcsolták, ez azonban nem konkurenciát, hanem együttműködést jelent a két vállalat között. a közösen kidolgozott menetrend lehetővé tette, hogy a járatok egyenletesen osztojanak meg, s az utasok a lot, vagy a malév gépen hosszabb várakozás nélkül eljuthassanak céljukhoz. országainkban szüntelenül növekszik a külföldi utasforgalom, ezért szükséges a közlekedési eszközök állandó korszerűsítése is. a malév és a lot között e téren is lehetséges az együttműködés, s így további fejlődés várható mindkét ország légiközlekedésében - mondotta a lot légiforgalmi vállalat vezérigazgatója. /mti/

...-

13.50/-n

lh - p

-25-

bb 38. ülést tartott az országos béketanács

t di/tm vm sr

1963. december 17.

kedden a parlament vadász-termében kibővített ülést tartott az országos béketanács. szakasits árpád, az országos béketanács elnöke megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, köztük az erre az alkalomra hazánkba érkezett külföldi vendégeket, majd méltatta a magyar békemozgalom másfél évtizedes utját.

- ott voltunk 1948-ban wroclawban az értelmiségiek világkongresszusán, majd párizsban a béke híveinek első nagyszabású seregszemléjén, amelynek elnöki emelvényéről hangzottak el a nagy francia tudós és békeharcos, joliot-curie ismert szavai: „ az igazság nem ismer határokat, az igazság vizum nélkül utazik,,. békemozgalomunk első között szervezte meg seregeit a béke megőrzéséért kibontakozott küzdelemben, s hogy milyen eredménnyel, arról az a több mint hét millió ember tanuskodik a legjobban, aki aláírta hazánkban az emlékezetes stockholmi felhívást.

- most, amikor a 15. évfordulón visszanezünk a megtett utra, elégedetten nyugtázzhatjuk, hogy nem fáradoztunk hiába. szavunkra milliók mozdulnak meg a városokban és falvakban, jelentősen kibővültek nemzetközi kapcsolataink, s az együttműködés szálai ma már összekötnek bennünket európa, ázsia, afrika, amerika több mint 60 békemozgalomával.

dezséry lászló főtitkár számolt be a hatodik magyar békekongresszus óta végzett munkáról, s előterjesztette az 1964 évi munkaprogramot.

- az elmúlt hónapokban békemozgalomunk a kongresszusból merített lelkesedéssel és erővel tevékenykedett nemes céljaiért. meggyőződéssel hirdette, hogy a moszkvai részleges atomcsend-egyezmény a leszerelésért folytatott küzdelem első, fontos lépése, amely további eredmények kiindulópontja lehet. támogattuk és támogatjuk a béke világtanácsnak azt a tervét, hogy az európai nemzetek küldötteinél részvételével nemzetközi békekonzferencián vitassák meg európa biztonságának időszerű kérdéseit, s dolgozzák ki a német kérdés békés megoldásának stratégiáját.

/folyt.köv./

14.30

15.00 *Csme*

- 26 -

le

/bb 38. ülést.....1.folyt./vm

- jövő évi munkatervünk gerince ismét a tavaszi leszerelési hónap méltó előkészítése és lebonyolítása lesz. gyűlések, találkozók százain szólunk majd népiünk minden rétegéhez. támogatjuk majd - az eddigiekhez hasonlóan - a népek kulturális közeledését. ennek szellemében a béke világtanács javaslatára széles körben ismertetjük egyes nemzetek kulturájának, történelmének kiválóságait. nagyszabású eseménysorozattal emlékezünk két hazánk-fiára, madách imrére és hermann ottóra, akik a bvt varsói ülészakának határozata alapján kaptak helyet a béke világmozgalom 1964. évi ünnepeltjei között.

- résztveszünk a hazafias népfront soron következő kongresszusának előkészítésében. baráti jobbot nyújtunk mindazoknak a békemozgalomoknak, pacifista és más csoportosulásoknak, amelyek velünk együtt fáradoznak a közös cél, a békés együttélés, a tárgyalások politikájának a nukleáris fegyverkísérletek betiltásának, s a leszerelés megvalósításának eléréséért. felkészülünk és résztveszünk az „európa biztonságáért,, nemzetközi konferencia munkájában.

/folyt.köv./

bb 42. faggyal, hóval dacolva dolgoznak a talajjavítók vas megyében

vid j vm ká

1963. december 17.

vas megyében az idén minden eddiginél több, összesen 18 és félezer holdon végeztek talajjavítást. a munkát a rossz idő beálltával sem hagyták abba. a hideggel, hóval dacolva a talajjavító vállalat 19 brigádja dolgozik a megyében a savanyu és az erősen kilugozott erdőtalajok javításán. az év végéig több mint 2000 hold földre hordják ki a cukorgyári mészsizapot, a lápi meszet és a mészkőport.

a tervek szerint jövőre 20 és félezer holdon javítják meg a talajt vas megyében./mti/

- .-

14.35/-n /

15.00 *Csme*

-27-

le

bb 39. magyar-szovjet barátsági napok kőszegen

t vid/tné/m/sr

1963. december 17.

kedden magyar szovjet barátsági napok kezdődtek kőszegen. az ünnepségsorozaton a megye vezetőin kívül a magyarországi szovjet nagykövetség képviselői is résztvesznek. délelőtt a város fiataljai megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet, majd ünnepi csapatgyűlést tartottak. a jurisics várban két kiállítás nyílt, az egyik bemutatja a szovjetunió nagyarányu fejlődését, a szovjet nép életét, a másik pedig a kőszegi általános iskolások szovjetunióval kapcsolatos emlékeit. /mti/

bb 40. évente egymillió ember kéri a tanácsi döntést - jelentős hányaduk birtokháborítási ügy

i ni/tr/m/sr

1963. december 17.

kedden a fővárosi tanácsnál sajtótájékoztatón ismertették a birtokháborítási ügyek intézésének és a tartási szerződések ellenőrzésének tapasztalatait. dr. katona géza, a fővárosi tanács igazgatási osztályának vezetője tájékoztatójában a többi között elmondotta, hogy a budapesti lakosok évente körülbelül egymillió esetben igénylik a tanácsok hatósági döntését ügyes-bajos dolgaikban, s ezek jelentős hányada birtokháborítással, illetve tartási szerződésekkel kapcsolatos.

a birtokháborítási ügyek száma például 1960-tól - mióta az új polgári törvénykönyv ezt a feladatot a bíróságok helyett a tanácsokra ruházta, évről-évre emelkedik. ennek magyarázata nyilvánvaló: a tanács közbelépését kérő felek - legtöbbször társbérlet, vagy albérlet-főbérlet - egymás közötti vitás ügyekben bizalommal fordulnak a tanácsok igazgatási osztályaihoz, ahol az ügyintézés gyorsabb, egyszerűbb, s ami szintén fontos, minden esetben költségmentes. a törvény előírása szerint a birtokháborítási ügyekben a tanácsoknak 15 nap alatt döntéskell, s a határozatot három napon belül végrehajtják. bíróság elé csak a bonyolultabb jogi esetek, illetve azok az ügyek kerülnek, amikor valamelyik fél, a tanács határozatát magára nézve sérelmesnek tartja. a tapasztalatok szerint a tanácsok döntései az esetek túlnyomó többségében megalapozottak, helytállóak, s határozataikat a felek megnyugvással fogadják. a múltévben például több mint háromezer birtokháborítási ügyet, amely egyébként bírósági beavatkozást igényelt volna, a tanács segítségével rövid eljárással végérvényesen meg lehetett oldani.

le

/folyt.köv./

14.40/-n

N³³ *Amel*

-28-

bb 40. /évente ... 1. folyt./ m

a tanácsoknak a birtokháborítási ügyek intézésében nagy segítséget nyújtanak a különböző társadalmi bizottságok tagjai. résztvesznek az eljárás előkészítésében, a birtokháborítás körülményeinek tisztázásában, közbenjárásukra igen gyakori a megegyezés a civodó felek között. a társadalmi segítők közreműködését a tanácsok a jövőben fokozottan igénybeveszik.

a tanácsi szerződésekkel kapcsolatban megemlítette a tájékoztató, hogy budapesten jelenleg mintegy 3.500 ilyen szerződés van érvényben. az új polgári törvénykönyv ezeknek a szerződéseknek pontos nyilvántartását, s azok teljesítésének rendszeres ellenőrzését írja elő. ezt a feladatukat a tanácsok el is látják. helyes lenne azonban, ha megfelelő rendelkezés kötelezné a szerződő feleket arra, hogy létrejött megállapodásukat a tanácsnál is bejelentés. ennek hiányában ugyanis csak hosszadalmas munkával, különböző uton-módon lehet a szerződésről tudomást szerezni, s ez megnehezíti az ellenőrzést. márpedig a szerződések érvényesítése nemcsak jogi szempontból, hanem társadalmi oldaláról nézve is nagyon fontos feladat. ugyanis legtöbbször olyan idős, egyedülálló emberek kötnek ilyen megállapodást, akiknek eltartásra kötelezett hozzátartozók nincsenek. a fővárosi tanács javasolja, hogy csak ötévi helybenlakás után lehessen ilyen megállapodást kötni. abban az esetben, ha a szerződő felek közötti békéltetés nem jár eredménnyel, az ügyészségnek joga legyen eljárást indítani a szerződés felbontására. /mti/

bb 43. kivágták a bükkben a parlamenti óriásfenyőt

vid/j/m/ká

1963. december 17.

kedden a keletbükk állami erdőgazdaság lillafüredi erdészetében kivágták a parlamentben felállítandó hatalmas, 18 méter magas lucfenyőt. a hózivataros időben kemény munka volt a hatalmas fa kidöntése. csőrök segítségével oldották meg a feladatot úgy, hogy az alsó gallyak se sérüljenek meg. a kidöntött fenyőfa ágait kötelekkel húzták össze, majd ponyvába takarták, és a honvédség segítségével szállították le a meredek, csuszós hegyoldalon a kövesút mellé. a hatalmas fenyőt szerdán szállított budapestre gépkocsival. /mti/

le

14.45/-n

15³⁵ *Amel*

-29-

bb 41. teljesítette évi tervét a szénbányászat

1 szf/gk szb vg

1963. december 17.

a nehézipari minisztérium bányászati műszaki főosztálya kedden délelőtt jelentette, hogy az előzetes mérlegelési adatok szerint a szénbányászat a hétfői nap folyamán kitermelte az 1963. évi tervének befejezéséhez szükséges utolsó 90 000 tonna szenet és ezzel teljesítette 29.4 millió tonnás széntermelési előirányzatát. az év vége előtti tervteljesítést a nyár eleje óta közbeiktatott több vasárnapi műszak segítségével érték el a bányászok, s ezzel lényegében már november közepén biztosították a terven felül vállalt egymillió tonna szenet. most, az év végéig hátralevő 11 munkanapon azon fáradoznak, hogy az egymillió tonnás többletet megőrizzék, sőt, amennyiben lehetséges, még növeljék. ha az időjárás nem lesz tulságosan szigorú, és a hóakadályok nem gátolják tartósan a dolgozókat a munkahelyükön való megjelenésben, lehetséges, hogy az egymillió tonnás többletet 50 000 - 100 000 tonnával megtétezzik.

a határidő előtti tervteljesítésben nagy része van a mecseki, a közép-dunántúli, a tatabányai és a nógrádi szénbányászati trösztnek, amelyek leghamarabb fejezték be évi tervüket és az egész esztendőben a legjobban dolgoztak. a többi tröszt is elismerést érdemel az ország téli szénkészletének gyarapításáért. /mti/

..-

bb 44. az 1963. évi tervteljesítésről és a jövő évi termelési feladatokról tanácskozott a vegyipari szakszervezet központi vezetősége

k szf/gk szb vg

1963. december 17.

kedden délelőtt ülést tartott a vegyipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. részt vett a tanácskozáson és felszólalt gál lászló, a szot titkára, valamint szekér gyula, a nehézipari miniszter első helyettese is.

a központi vezetőség megvizsgálta, hogyan alakult az esztendő utolsó napjaiban a vegyipar 1963. évi termelési tervének teljesítése. megállapították, hogy az üzemek nagy részének sikerült pótolnia a múlt tél okozta elmaradásokat és a vegyipar évi tervteljesítése száz százalék körül várható.

elhatározta a központi vezetőség, hogy felhívással fordul a vegyipari dolgozókhöz: az év hátralevő részében ne csak a sikeres tervteljesítés legyen a gondjuk, hanem a jövő évi feladatokra való hatékony felkészülés is. meghatározták végül a vegyipari üzemek 1964. évi szocialista munkaversenyének irányelveit. /mti/

..-

15.35/a

16.20 Cse

- 30 -

me

bb 46. albánia elnökének választávirata dobi istvánhoz

gk szb -cz

1963. december 17.

hadzsi leski, az albán népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének az albánia nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságokért. /mti/

..-

b b 47. 15-40 centiméteres hótakaró borítja az országot - a havazás szünőben, a hófúvás folytatódik - erősödő éjszakai fagyok

i cs/j szb ká

1963. december 17.

a másfél-kétnapos havazás az egész országot szokatlanul vastag, de laza szerkezetű, könnyű hóbundával terítette be. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára kedden reggel érkezett jelentések szerint az északi országrészekben általában 15-25, a déli tájakon pedig 20-30 centiméteres a hóréteg, baranyában 35-40 centimétert mértek. a magasabb hegyeken mindenütt alkalmas a hósportolásra. a szabadság-negyben 18, a dobogókőn 16, visegrád vidékén 27, a borszönyben 20, galyatetőn és a kékesen 24, mátraházán 17, farkasgyepűn 26 és misina-tetőn 35 centis a hóréteg. kedden délelőtt az országos méretű havazás megszűnt, délután már csak miskolcra, a kékesre, debrecenre, nyíregyházára, kecskemétre és siófokra jelentettek kisebb havazást.

a déli ciklon hozta enyheség hazánkban alig volt érzékelhető, csupán az északkeleti tájakon váltakoztatta a havazást ónos-éssel. az afrikai légáramlás a földközi-tenger, az adriai-, az égei- és a fekete-tenger partvidékén azonban még kedden reggel is csaknem teljes erővel érvényesült: a délolasz tájakon például plusz 10, görögország néhány vidékén plusz 15-17 fokot mutattak reggel a hőmérők. ugyanakkor franciaország déli partvidékein mínusz 10 fokos fagyokat mértek.

kedden délután a mínusz 3 fokos nagykanizsa volt az ország legenyhébb pontja, budapesten - a többórás gyenge napsütés ellenére - csak mínusz 6 fokig emelkedett a hőmérséklet. a dunántulról erős, az ország más vidékeiről gyengébb hófúvást jelentettek a megfigyelők. mivel a felhőzet felszakadozása országszerte megkezdődött, fokozódik a kisugárzási hővesztés, ezért szerdán reggelre általában mínusz 10-15, a mélyebben fekvő és a szélárnyékos helyeken mínusz 20 fokig hűl le a talajközeli levegő. szerdán valószínűleg már csak az északi megyékben lesz futó havazás, hófúvásra azonban még számítaniuk kell más vidékeken is. a szerdai maximumok előreláthatólag mínusz 4-8 fok körül alakulnak ki. /mti/

..-

15.50/a

16.20 Cse

- 31 -

me

bb 48. aláírták a magyarország és az egyesült arab köztársaság közötti 1964. évi árucsereforgalmi megállapodást

i sl/tr szb vg

1963. december 17.

december 11. és 17-e között kereskedelmi tárgyalások folytak budapesten a magyar népköztársaság és az egyesült arab köztársaság kormányküldöttségei között. a tárgyalások eredményeként kedden a külkereskedelmi minisztériumban aláírták a két ország közötti 1964. évi árucsereforgalmi megállapodást.

a megállapodás értelmében magyarország a többi között hengereltárut, vegyi- és fotócikkeket, villamossági cikkeket, műszereket szállít az egyesült arab köztársaságnak, gyapot, rizs, műselyemfonal, állati takarmányok, illóolajok, cipő, trippárak, földidió és egyéb cikkek ellenében.

a megállapodást bacsoni jeno, külkereskedelmi miniszterhelyettes és el szajed mahmud szidki murad, az eak gazdasági minisztériumának államtitkára írta alá. az aláírásnál jelen volt mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság magyarországi nagykövete és a magyar külügyminisztérium, külkereskedelmi minisztérium, pénzügyminisztérium több vezető munkatársa.

az eak államtitkára az aláírás alkalmából elmondotta az mti munkatársának, hogy országaink kereskedelmi kapcsolatai évről-évre szorosabbakká válnak. árucsereforgalmunk tiz év alatt tizszerezére növekedett, 1964-ben az ideinél is 25 százalékkal magasabb lesz és eléri a 10 millió dollárt. az egyesült arab köztársaságban a magyar árucikkek népszerűek, különösen elektromos berendezéseinkkel, hengerelt áruinkkal vannak megelégedve. elmondotta, hogy az eak ipara az utóbbi években jelentősen fejlődött és így hagyományos mezőgazdasági exportcikkeiken kívül most már különféle ipari termékeket is tudnak szállítani magyarországnak. az eak-ba irányuló magyar szállítmányok összetétele is változatos, ami viszont a magyar ipar fejlettségét igazolja. az államtitkár megelégedéssel szólt arról, hogy a mostani megállapodás előkészületei baráti légkörben folytak, a kölcsönös javaslatokat mindkét fél figyelembe vette és ez lehetővé tette a megállapodás gyors lebonyolítását.

- minden jel arra mutat - mondotta, - hogy gazdasági kapcsolataink a jövőben tovább mélyülnek és a következő esztendőkből is fokozatosan bővül a két ország árucsereforgalma. /mti/

--

16.10/a

- 32 -

16.25
Cse

bb 45. eltemették rösler endrét

t bi/ol/tm-lm sr

1963. december 17.

* kedden temették el rösler endre kossuth díjas kiváló művészt, a magyar zeneművészet nagy halottját. a koporsót, amelyet az állami operaház előcsarnokában ravataloztak fel, a kormány, a művészeti intézmények, a családtagok és a tisztelők koszorui borították. a ravatal előtt bársony párnán helyezték el az elhunyt kitüntetéseit. jelen volt a gyászszertartáson aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, vadász lászló, a színházi és zenei főigazgatóság helyettes vezetője, szabolcsi bence kossuth-díjas akadémikus, a magyar zeneművészek szövetsége elnökségének tagja, valamint a művészeti szakszervezetek szövetsége és a liszt ferenc zeneművészeti főiskola vezetőségének több képviselője. ott voltak a családtagok, az operaház vezetői, örökös tagjai és művészei, a magyar zenei és művészeti élet kiemelkedő személyiségei, az elhunyt barátai, tisztelői.

a gyászszertartást mozart: varázsfuvola című operájának kórusrészlete nyitotta meg, amelyet az operaház férfikara és zenekara adott elő ferencsik jános kossuth-díjas kiváló művész, főzeneigazgató vezényletével. nádassy kálmán igazgató, kossuth-díjas kiváló művész bucsuzott az elhunyttól. a 30-as évek rendkívüli énekes tehetségei között is eredeti, nagy egyéniség volt rösler endre, - mondotta - beethoven, mozart, bartók, és kodály muzsikájának hirdetője és tanítója. mint az éneklés nagy formaművésze, jól tudta, hogy a nagymesterek zenéjét csak a legnagyobb önfegyelemmel és szigorúsággal tolmácsolhatja. dallam és beszéd tökéletes ötvözetével, kiváló emberábrázolásával színpadi mesterműveket alkotott. az operaház közönsége tisztelte és ünnepelte, kollégái amellet, hogy tisztelték, szerették is.

jámbor lászló kossuth-díjas érdemes művész, az operaház magánénekesei és szakszervezeti bizottsága, valamint a művészeti szakszervezetek szövetsége dr. ujfalussy józsef, a magyar zeneművészek szövetsége elnökségének tagja a szövetség, lukács miklós érdemes művész, a zeneművészeti főiskola tanára pedig a főiskola igazgatósága nevében vett bucsut rösler endrétől. ezután a zenekar erkel: hunyadi lászló című operájának gyászindulóját adta elő.

Vközponti vezetősége,

a kerepési uti temetőben a családi sírboltnál az operaház férfikara pless lászló kossuth-díjas karnagy vezetésével verdi: a végzet hatalma című operájának kórusrészletét énekelte, majd bordás györgy a zeneművészeti főiskola hallgatói, rösler endre tanítványai nevében bucsuzott a szeretett tanártól és nevelőtől. a sírhantot elborították a kegyelet és az emlékezés koszorui. /mti/

--

16.25/a

- 33 -

16.45
Cse

me

bb 49. si-buszok a karácsonyi és az újévi ünnepeken

k tz/lk szb vg

1963. december 17.

a kedvező hóviszonyokra tekintettel - kellő számú jelentkező esetén - az ibusz december 24-én, 25-én és 26-án, valamint 31-én és január 1-én si-buszokat indít a mátrába.

az autóbuszok reggel 7 órakor indulnak az ibusz autobus tours józsef nádor téri irodája elől és az esti órákban érkeznek vissza a fővárosba. napközben négyszer bonyolítanak le ingajáratot mátraháza és kékestető között.

az ünnepi si-buszokra a jegyek elővételben válthatók meg az ibusz irodáiban. /mti/

-. -

bb 50. közlekedési balesetek

lk szb sr

1963. december 17.

a 17. kerületben a szövetkezeti ut és a vak bottyán utca torolatánál lesti jános 10 éves gyermeket elütötte sutka mihály 30 éves budapesti lakos oldalkocsis motorkerékpárjával. a gyermek súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett; a heim páll gyermek-kórházba szállították. a balesetet a motorkerékpár vezetője okozta, rossz világítással közlekedett.

a 15. kerületben a kolozsvár utca és a körvasút-sor kereszteződésénél bitter ferenc 25 éves gépkocsivezető, kecskeméti lakos pótkocsis tehergépkocsijával összeütközött egy 67-es jelzésű villamossal. horváth 29 sándorné, a villamos vezetője súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet bitter okozta, mert nem adott elsőbbséget a villamosnak. /mti/

-. -

bb 51. csak siléccel és szánnal közlekedhetnek a bakonyban - traktorokkal szállítják a tejet veszprémbe

vid j szb ká

1963. december 17.

a szinte megállás nélkül hulló hó vastag takarót terített a bakony erdőségeire. eltemette a vadak számára szétszórt szemes-takarmányt. a nádfedéllel védett etetőik alatt csoportosan tanyáznak az őzek és a szarvasok. az élelmet szánokkal szállítják részükre a központi tárolókból, ahol 3 vagon makkot, 1 vagon vadgesztenyét, 100. vagon kukoricát, nagy mennyiségű silótakarmányt és szénát raktároztak el. a magasbakonyi hegyvidéken felkapcsolták a siléct az erdészek, és azzal járják be a többszáz kilométer kiterjedésű területet.

/folyt.köv./
16.35/a

17.12

P.

- 34 -

Me

bb 51. /csak siléccel és szánnal... 1. folyt./- szb

a bakony-vidék szívében, a városi állami gazdaságban az elmúlt évek tapasztalatai után időben téliesítették a juhodályokat, és a közelükben alakították ki a takarmánytárolókat is. így a juhok biztonságban vannak. csupán a tej elszállítása okoz problémát. a nagy tehenészetből ugyanis reggelente több mint 2000 liter tejet szállít el a veszprémi tejipari vállalat. a teherautók azonban ma reggel már a megyeközpont határában elakadtak, s nem érkeztek meg a tejeskannák a tehenészetbe. a nagy mennyiségű tejet ezért üstökbe, fazekakba töltötték, és a délelőtti folyamán nagy teljesítményű d-4-k traktorokkal elszállították. a rakomány szerencsésen megérkezett veszprémbe, így zavartalan volt a város ellátása. /mti/

-. -

bb 52. befejezte évi tervét a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat

vid te szb szf

1963. december 17.

kedden reggel befejezte évi termelési tervét zala megye egyik legjelentősebb ipari vállalata, a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat. az ország legnagyobb olajmezejének kutjai kedd reggeltől már éves terven felül adják az olajat.

az éves terv teljesítését 15 nappal az év vége előtt a műszaki intézkedések megtartása, a kutak pontos üzemeltetése, az alapos karbantartás tette lehetővé.

az év elejétől kezdve növekedett az olajtermelés, s lényegében hetenként mintegy ezer tonnával több olajat hoztak felszínre a tervezettnél. kedvezően alakultak a termelési költségek is.

a nagylengyeli olajmező kutjai az év végéig hátralevő időben ötvenként és félezer tonna olajat adnak terven felül a népgazdaságnak. /mti/

-. -

bb 53. a krakkói bányászati- kohászati akadémia és a miskolci nehézipari műszaki egyetem együttműködése

vid te szb bs

1963. december 17.

a krakkói bányászati és kohászati akadémia, valamint a miskolci nehézipari műszaki egyetem között korábban létrejött szerződés alapján a két iskola képviselői elkészítették a jövő évi együttműködési munkatervüket. eszerint - egyebek között - a két iskola oktatói, tudományos munkatársai a jövőre kölcsönösen nyolc-nyolc hetet töltenek a krakkói bányászati és kohászati akadémián, illetve a miskolci nehézipari műszaki egyetemen.

/folyt.köv./
16.55/a

17.20

- 35 -

Me

bb 53. /a krakkói bányászati-... 1. folyt./- szb

a kohó- és bányamérnökhallgatók 15 tagu csoportja nyáron üzemi-termelési gyakorlaton vesz részt Lengyel, illetve magyar üzemekben. kiterjed a megállapodás továbbá a tudományos munkák, kiadványok cseréjére, valamint a két iskola több tanszékének összehangolt, szervezett együttműködésére.

a két iskola barátságát tovább mélyítő munkatervet a krakkói bányászati és kohászati akadémia részéről dr. jan aniola rektor-helyettes, a miskolci nehézipari műszaki egyetem nevében dr. zambó jános rektor kedden írták alá miskolcon. /mti/

--

bb 54. naponta háromezerrel több üzemi ebéd dunaujvárosban
vid te-lm szf 1963. december 17.

a dunaujvárosi tanács végrehajtóbizottsága kedden megvizsgálta a dunavidéki üzemi vendéglátó vállalat munkáját.

a dunaujvárosi üzemi éttermekben 1963-ban több, mint 25 százalékkal emelkedett a forgalom. az üzemi konyhákat átalakították önkiszolgáló rendszerűvé, s ezzel növelték a 12 étterem kihasználását. 1963-ban naponta háromezerrel több ebédet főztek és szolgáltatottak ki, mint 1962-ben.

az étkezésre előfizető dolgozók már háromféle ételből választhatnak. három dunaujvárosi iskolában van tejbüfé. öt büfében már reggel öt órától étkezhetnek a munkában lévő dolgozók.

a végrehajtóbizottság kérte a vállalat dolgozóit, hogy ne csak a választékot, de az éttermek kulturáltságát is javítsák tovább. kérte a 26. számú építőipari vállalatot, hogy a régen huzódó uj, 2 000 személyes konyha építését gyorsítsa meg, hogy 1964-ben megnyithassák. /mti/

16.50/lm

-36-

17.00 Cma

me

bb 55. gáspárné dávid margit író, ujságíró

-cz szb

1963. december 17.

elhunyt. temetése szombaton délben 1 órakor lesz a rákoskereszturi köztemetőben. /mti/

--

bb 56. kitüntetések

te szb zs

1963. december 17.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. obermayer ernő kossuth-díjas akadémiai levelező tagnak, nyugalmazott kutatóintézet igazgatóhelyettesnek, a magyar rizs és paprikatermesztés továbbfejlesztése érdekében kifejtett tudományos munkássága és érdemei elismerésül, 75. születésnapja alkalmából; dr. porpáczy aladár kossuth-díjas akadémiai levelező tagnak, a sopronhorpács-fertődi növénynevelési és növénytermesztési kutató intézet és a fertődi felsőfoku gyümölcsstermesztési technikum igazgatójának, a gyümölcsstermesztés továbbfejlesztése érdekében kifejtett tudományos munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetéseket dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, dr. manninger rezső, a magyar tudományos akadémia alelnöke és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese. /mti/

--

bb 59. a salome uj szereposztásban

i ol/lk szb sr

1963. december 17.

csütörtökön az operaházban uj szereposztásban kerül színre richard strauss: salome című zenedrámája. herodest szőnyi ferenc, herodiást gombos éva, salomét déry gabriella, jochanaánt melis györgy, narrabothot szigeti lászló és herodiás apródját szirmay mária énekli. /mti/

--

17.40/a

- 37 -

17.00 Cma

me

bb 57. több mint 300 kilométer hosszú jégmező a tiszán - az egész magyar szakaszon zajlik a duna

i sb/lk-lm vg.

1963. december 17.

a hideg már nemcsak a felső-tiszát, hanem a folyó középső szakaszát is megdermesztette. tiszabóttól a jugoszláviai zentáig jéggé kérgesedett a víz felszíne, bár néhány helyen még szabad vízfelület is megszakitja a jégmezőt. a felső és a középső szakasz mozdulatlan jégével együtt így már több mint 300 kilométer hosszú jégpáncél takarja a folyót. általában 3-5 centiméter vastág ez a szilárd kéreg. a dunán vékonyabbak a zajló jégtáblák. budapestnél kedden a víztükör 20 százalékat takarta jég, s most már az egész magyar szakaszon zajlik a duna./mti/

--

bb 58. 1937 erőgép a hajdusági termelészövetkezetek tulajdonában - ülést tartotta hajdu megyei tanács

vid ká/gg-lm la

1963. december 17.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a termelészövetkezetek gépesítési helyzetét és távlati fejlesztési tervét tárgyalta meg.

1950-hez viszonyítva a megye traktorállománya kilencszeresére növekedett, s igen kedvező változás történt az univerzális gépek arányában. a gépállomásokon és a tsz-ekben dolgozó 2623 traktorból már több mint 1700 az univerzális erőgép. jelentősen növekedett az elmúlt esztendőben a termelészövetkezeti gépek száma. 1955-ben a megye 824 traktorából még csak 3 volt a tsz-ek tulajdonában, 1963-ban a szövetkezetek 1937 saját traktort üzemeltetnek. többéves tapasztalat szerint a gazdaságok gépesítése kedvezően hat a termés növelésére és a költségek csökkentésére. a termelészövetkezetekben egy traktoregységgel az elmúlt évben 1150 normálholdat teljesítettek, s ebben az esztendőben is hasonló eredmény várható.

a végrehajtó bizottság felhívta a szövetkezetek vezetőinek figyelmét a szakemberek képzésére./mti/

--

17.47/a

17.59 Cme'

- 38 -

me

bb 60. országos konferencia a muzeumi munkáról

i ol/lk szb sr

1963. december 17.

kedden kétnapos tanácskozás kezdődött a művelődésügyi minisztériumban. az ország muzeumainak vezetői és más vezető beosztású munkatársai - mintegy 150 szakember - országos értekezleten vitatják meg a muzeumi munka feladatait. a tanácskozás első napján dr. balassa iván osztályvezető, a muzeumok tudományos munkájának új irányairól és továbbfejlesztéséről beszélt. szerdán béni miklós né ismerteti az 1963-as év muzeumi hónapjának eredményeit, valamint az 1964. évi muzeumi hónap előkészítésének munkálatait. /mti/

--

bb 61. tízezer köbméteres gáztartályt helyeztek üzembe székesfehérvárott

vid tm szb szf

1963. december 17.

kedden délben 10 000 köbméteres gáztartályt helyeztek üzembe a székesfehérvári gázgyárban. az új tartály ürtartalma négyszerese a réginek. üzembe helyezése több évre lehetővé teszi székesfehérvár lakosságának gázellátását. /mti/

--

bb 62. tervteljesítés a tiszamenti vegyiművekben

vid tm szf szb la

1963. december 17.

a tiszamenti vegyiművek gyáregységei, a kénsavüzemek, és a szuperfoszfát-üzem kedden teljesítették évi tervüket. a szuperfoszfát-üzemben december 17-ig 200 000 tonna műtrágyát állítottak elő, ebből 185 000 tonnát már átadtak a mezőgazdasági üzemeknek. műtrágyából 10 000 tonnát, kénsavból pedig mintegy 8 000 tonnát gyártanak terven felül az év végéig. /mti/

--

17.50/a

17.59 Cme'

- 39 -

me

bb 38. ülést tartott az országos béketanács...2. folyt./-lm

- nemzetközi kapcsolataink tovább bővülnek - folytatta ezután dezséry lászló. - sokoldalúságukra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy az elmúlt két hétben hét országból jártak nálunk várt, vagy váratlan vendégek. jövőre az eddigieknél is inkább arra törekszünk, hogy még termékenyebbek legyenek kapcsolataink ázsia, afrika és latin-amerika békemozgalmaival. a levélváltásokon, a dokumentumok cseréjén kívül a személyes találkozásokban látjuk az együttműködés leghatásosabb formáit. külföldi vendégeink magyarországi útja ugyszólván minden esetben azzal jár, hogy békemozgalmunk, hazánk barátaként távoznak tőlünk, s számolnak be odahaza élményeikről.

dr. sik endre, az országos béketanács alelnöke, a békevilágtanács varsói ülésén részt vett magyar küldöttség vezetője mondott beszámolót a seregszemlééről.

- az ülészak jelentősége véleményem szerint, a békevilágtanács minden eddigi ülészakának jelentőségét felülmulta, egyrészt azért, mert a lengyel fővárosba több mint 80 ország béke-szervezetei és mozgalmi küldték el képviselőiket, s először vettek részt a munkában nagyobb számban, 20 ország képviselőjében afrikai békeharcosok. másrészt pedig, mert soha még nem nyilatkozott meg a béke megőrzéséért, az általános és teljes leszerelésért, a békés egymás mellett élés megvalósításáért küzdő szervezetek, mozgalmak, illetve egyes személyek nézeteinek, elgondolásainak annyi árnyalata, mint a békevilágtanács varsói ülészakán.

- a tanácskozás résztvevői elvekben is és gyakorlati tennivalókban is meghatározták a békevilágmozgalom céljait, feladatait. a felhívás cselekvésre című határozatban állást foglaltak a moszkvai részleges atomcsend-egyezmény mellett, s követelték: be kell szüntetni a föld alatti kísérleteket és a tilalmat minden kísérletre ki kell terjeszteni. meg kell akadályoznunk a nukleáris fegyverek elterjedését, s sürgetnünk kell a 18 nemzet genfi konferenciáját, hogy haladjon az általános és ellenőrzött leszerelés felé. hangsúlyozták: a leszerelés és a nemzeti szabadság kiegészítik egymást a békéért vívott harcban. mindegyik erősíti a másikat és közösen segíthet a függetlenség és biztonság megteremtésében. meg kell szüntetni a kereskedelmi és ipari fejlődést gátló gazdasági blokádot, a megkülönböztető intézkedéseket, a tisztességtelen versenyt és az agresszív kereskedelmi szövetségek működését. a hidegháborus gazdasági politika, a szegényebb államok kifosztása adjon helyet a becsületos és egyenlő alapon nyugvó világkereskedelemnek, amelyben az erőforrásokat minden nemzet javára kamatoztatják.

/folyt.köv./

18.25/a

- 40 -

19¹²

21.

bb 38. /ülést tartott...3.folyt./-lm

- a gyakorlati tennivalók között első helyen szerepel a feladat: 1964-ben új, világméretű kampányt kell indítani a békéért, a leszerelésért. a különböző országokban nagy eredményt elért husvétimenetelésekhez kapcsolódva szélesíteni lehet és kell az akcióegységet a különböző jellegű párhuzamos békemozgalmakkal. a békemozgalmak akcióiban, propagandájában ki kell használni a békemozgalom 15. évfordulójából, az első világháború kitörésének 50. és a második világháború kitörésének 25. évfordulójából adódó agitációs lehetőségeket.

dr. sik endre ezután bejelentette, hogy a békevilágtanács 47 országból kooptált új tagokat. delegációjuk pedig egész sor újabb kapcsolatot teremtett afrikai és latin-amerikai nemzeti békemozgalmakkal, valamint több, az ülészakon megfigyelőként részt vett pacifista delegátussal.

- a tanácskozás általában elérte célját - hangsúlyozta ezután. - jelentős lépéssel vitte előre a béke ügyét, mert közelebb hozott bennünket a sikeres békeharc egyik sikeres tényezőjének, a békéért harcoló különböző jellegű és összetételű nemzeti és nemzetközi szervezetek akcióegységének megvalósulásához.

a beszámolókat követő véleménycserében elsőként n.v. matkovszkij, a békevilágtanács szovjet titkára szólalt fel elsőnek.

- történész vagyok - mondotta többek között, - s mint ilyen, jól ismerem magyarországot, népének harcát a szabadságért, a függetlenségért. mégis keveset tudtam eddig az önök hazájáról, már első benyomásaim alaposan túltettek gazdagságban, sokféleségben azon a képen, amelyet olvasmányaim alapján magamban őriztem. a magyar nép mindig a haladásért folytatott küzdelem élén járt, 1919-ben a tanácsköztársaság a világ második proletárállamának kikiáltása idején csakugy, mint 15 évvel ezelőtt, amikor az első között csatlakozott a békevilágmozgalom nemes gondolatához. elmondhatom, ezeknek a nemes hagyományoknak a szellemében tevékenykedett delegációjuk a békevilágtanács varsói ülészakán is. nagy visszhangot keltett felszólalásaik, javaslataik, s más országok delegátusaival folytatott véleménycseréik mind-mind hozzájárultak a tanácskozás sikeréhez - hangsúlyozta n.v. matkovszkij, majd a békevilágtanács nevében köszönetet mondott a hasznos közreműködésért. ezután bejelentette:

/folyt.köv./
18.40/a

19²⁴

21.

- 41 -

Me

bb 63. kocsik rekedtek az országutakon - négyszázal kevesebb bányász a pécsi és a komlói bányákban - áramzavar zalaegerszegen

ö vid k/kf szb vg

1963. december 17.

az országos havazás kedden enyhült, sok helyen meg is szűnt, az erős szél azonban több megyében méteres hótorlaszokat hordott össze.

veszprém megyében az éjjel csaknem százkilométeres sebességű szélvihar kerekedett, amelynek ereje délelőtt a felére csökkent ugyan, de még így is lehetetlenné tette a hótorlaszok eltávolítását. a megyében teljesen megbénult a közúti forgalom, a több mint 1 800 kilométernyi úthálózat járhatatlan. a vihar a bakony vidékén egyméteres hótorlaszokat emelt. a megye közutjain, leginkább a 8. számú főútvonalon, a gépjárművek tucatjai vesztegeltek, kiszabadításukat csak délután tudták megkezdeni.

somogyban is hóvihar dühögött. reggel a mávaut 10 járata nem érkezett meg kaposvárra, s a hófúvásban mintegy 30 gépjármű akadt el az utakon. valamennyi hóékét, sőt lóvontatású faekéket is munkába állítottak a gépkocsik kiszabadítására. a kaposvár-balatonlellei főútvonalat a déli órákban szabaddá tették, s hóéke ,,ingajárattal,, igyekeznek biztosítani a közlekedést.

tolna megyében mintegy 1 200 kilométer hosszúságú útról takarították el hétfőn a havat, keddre azonban sok helyen, többek között szekszárd-simontornya, harc és kölesd között, valamint báta-szék környékén újabb hótorlaszokat emelt a vihar. a pécs-budapest közötti autóbuszjárat másfél, a budapest-mohácsi egyórás késéssel érkezett szekszárdra. kedden jó háromórás késéssel jutottak el a fővárosi újságok a tolna megyei olvasókhoz. a megyei közúti igazgatóság üzembeállította valamennyi hóékéjét.

vas megye utjait általában 25-30 centiméteres hó fedi. a szél keddre számos helyen félméteres-méteres hóakadályokat ,,söpört,, össze. több kőszeg környéki község, így például bozok, horvátzsidány, csepreg, bük - szinte megközelíthetetlen. győr-sopron megyében is több mint 20 centiméteres hó takarja az utakat. s az erős északnyugati szél megyeszerte hófúvásokat okozott. járhatatlan az ut mosonszentjános és mosonmagyaróvár, lövő és fertő-szentmiklós, szilsárkány és beled között. kapuvár és sopron között több autó elakadt.

komárom megyében kedden délutánig szüntelenül havazott. gyermek községet a hótorlaszok teljesen elzárták a külvilágtól. a hómarógépeket már reggel munkába állították, s elsősorban a megye két főközlekedési útján, a bányászautóbuszok előtt dolgoztak. tatabányára reggel és délután időben eljutottak a bányászok. orosz-lányba azonban még délután három óráig sem érkeztek meg a bányászokat szállító reggeli autóbuszok. a hófúvás zavart okozott a vasúti közlekedésben is, aminek következtében a dolgozók százai csak 2-3 óras késéssel láthattak munkához. a szombathelyi személyvonat például hajnali fél négy óra helyett csak délután fél kettőkor érkezett meg tatabányára.

/folyt.köv./

19.00/a

- 42 -

bb 63. /kocsik rekedtek... 1. folyt./- szb

az ország legészakibb megyéjében, borsodban néhány helyen 80 kilométeres sebességű szél kavarta a havat. a szerencs-geisztely közötti útvonalon csaknem 4 kilométeres hosszúságban félméter és egyméter közötti hótorlasz keletkezett. ugyancsak hóakadályok bénították meg a közlekedést a bodrogközi részeken és a hernád völgyében. szerencs térségében a hófúvásban több autóbusz elakadt, kimentésüket azonnal megkezdték.

sok gondot okozott a hirtelen lezudult hó a mecsek vidékén is. a mecseki szénbányászati tröszt körzetében 31 munkásjárat késett, három útvonalról pedig be sem tudták szállítani a bányászokat. a pécsi és a komlói bányáknál például az első műszakban emiatt négyszázzal dolgoztak kevesebben. baranya megye állami gazdaságai, gépállomásai és termelőszövetkezetei több mint 100 traktort adtak a közúti igazgatóságnak, s a gépek éjjel-nappal húzzák a vas- és a faekéket, takarítják az útról a havat. nehezen birkóznak a hóval pécsét is. a felhívás ellenére alig akadt jelentkező hólapátolásra, s a szűk utcákon csak nehezen közlekednek a járművek. a mecsekre vezető úton például már dél óta nem járnak kocsik. a misina tetői kilátó környékének lakóit a televízió-adó gépkocsija látja el ivóvízzel.

a hóvihar vezetékszakadást okozott zalaegerszegen, s 5 órán át szünetelt a városban az áramszolgáltatás. az éjjel is dolgozó üzemekben emiatt kényszerpihenőt tartottak, s kedden reggel a friss péksütemény hiányzott az üzletekből. zala megye több útvonalán megbénult a forgalom. a megyei közúti igazgatóság 11 gépesített hóeltakarító brigádot állított munkába, amelyek kora délutánra - néhány bejött út kivételével - járhatóvá tették a megye valamennyi fontos útját.

heves megyét a két napja tartó havazás 20-25 centiméteres hóréteggel borította be. a magasabb hegyeken 30 centiméteres havat is mértek. a mátrában gyöngyös - mátraháza - galyatető között, valamint kékestetőn kedden már állandóan üzemben voltak a hóékék, három gépkocsiról salakoztak, s így az utak a mátrában is mindenfelé járhatók.

a dél-alföldet is 25, helyenként 35 centiméteres hóréteg fedi. csongrád és békés megye útvonalain kedden százhusz hóékét állítottak munkába a néhol félméteres hótorlaszok elhárítására. szegeden is tucatjával munkálkodnak a hóékék, amelyek azonban nem bírtak a nagy tömegű hóval. a kisz fiatalok, középiskolások, több mint háromszázan segítették a gépek munkáját. szolnok megye különböző pontjain egyméteres hóbuckák torlódtak össze. a megyét át-szelő 4. számú főközlekedési út járható, s a kedden délelőtt még betemetett néhány mellék- és összekötő utat is szabaddá tették estére. /mti/

19.10./a

- 43 -

19.10.
B.

Me

bb 38. / ülést tartott...4.folyt./-Lm

- a béke-világtanács elnöksége 75. születésnapja alkalmából a joliot-curie emlékérem arany fokozatával tüntette ki szakasits árpádot, a béke-világtanács tagját, az országos béke-tanács elnökét, - majd a tanácskozás részvevőinek nagy tapsa közepette átadta a kitüntetést.

szakasits árpád köszönő szavai után dr. zsebők zoltán egyetemi tanárnak, az országos béketanács tudományos bizottsága titkárnak felszólalásával folytatódott a tanácskozás. arról beszélt, hogy a tudomány munkásai hazánkban is és más országokban is megtalálják helyüket a békemozgalomban. erről tanuskodott - egyebek között - 40 ország tudósainak montreux-i háromnapos találkozója, amelyen elhatározták: sokoldalú, alapos elemző munkával felderítik a béke ügyét befolyásoló összefüggéseket, s megállapításait a világ elé tárják. ezzel is bizonyítani kívánják: az emberiség számára nincs más út, csak a béke.

boldizsár iván író arról beszélt, hogy egy héttel ezelőtt jelen volt a nobel-békedíj átadásánál, a neves békesharcos, linus pauling kitüntetésénél, s felelevenítette emlékeit:

- a szokatlan környezet ellenére úgy éreztem magam, mintha egy hazai békegyűlésen, békekongresszuson vennék részt. ugyanazon a „nyelven” beszéltek a szónokok, mint idehaza az előadók, einsteint idézték: „elérkezett az idő, amikor az embernek fel kell adnia a háboru gondolatát, - mondotta többek között.

- dr. beresztóczy miklós, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára a béke-világtanács varsói határozatainak azt a részét emelte ki, hogy a különböző jellegű békemozgalmak együttműködésének erősítésén kell a jövőben munkálkodni. hangsúlyozta:

- ez véleményem szerint a közös célért folytatott küzdelem egyik legfontosabb feladata. ezért örülök a magyar békemozgalom erősödő nemzetközi kapcsolatainak, s helyeslem, hogy 1964 tavaszán párhuzamos akciókkal erősítjük a nyugati országok békesharcosainak husvéti békemenetelt, és más demonstrációit.

- mi, az országos béketanács katolikus bizottságának tagjai, örömmel fogadtuk a cselekvésre szóló felhívást, s készen állunk arra, hogy az új esztendő hónapjaiban is tevékenyen kivegyük részünket az előttünk álló feladatok megoldásából.

rica hodgson dél-afrikai békesharcos fordult ezután a tanácskozás részvevőihez.

- nyílt, fasiszta diktatura tombol hazámban, amelynek börtöneiben milliók szenvednek, s ahol bírósági ítéletek alapján évente 800 000 korbácsütést mérnek ki, s állig felfegyverzett mammothadsereget tartanak fenn az erőszak, az elnyomás, a faji megkülönböztetés védelmében. a jelenlegi helyzetben a délafrikai köztársaság háborúval fenyeget afrikában.
/folyt.köv./

19.15/a

- 44 -

me

bb 38. / ülést tartott...5.folyt./-Lm

az ország miniszterelnöke arra törekszik, hogy bekebelezze a szomszédos brit protektorátusi területeket. ezért a világ népeinek mindent meg kell tenniük, hogy megmentsek az ártatlanul üldözötteket, hogy véget vessenek a törvénytelen ségeknek - mondotta többek között rica hodgson, majd befejezésül a dél-afrikai felszabadítási mozgalom harcosainak köszönetét és üdvözlését tolmácsolta az erkölcsi támogatásért és politikai segítségért, amellyel hazánk az ensz-ben és más nemzetközi fórumokon támogatja igazságos harcukat.

terényi lászló, a szot elnökségének tagja ahhoz kérte az országos béketanács segítségét, hogy december 20-ának, a dél-vietnami néppel való nemzetközi szolidaritás napjának magyarországi eseményei méltóképpen tükrözzék népünk együttérzését és támogatását. a 2,700.000 magyar szervezett dolgozó állásfoglalása mellé sorakozzék oda a városok és falvak lakóinak tiltakozása, amellyel a kiméretlen elnyomást és terrort bélyegzik meg.

gervai béla, a kiosk elnöke a kisiparosok és a békemozgalom kapcsolatáról beszélt. honfi józsef, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkár-helyettese arról számolt be, hogy a tit nemzetközi szakosztályának tagjai ezekben a napokban a béke-világtanács varsói ülészakának határozatait tanulmányozzák. a világ békéje szempontjából oly nagy jelentőségű döntéseket a következő hetekben, hónapokban széles körben ismertetik majd.

bejelentette, hogy részt vesznek a béke-világmozgalom 1964. évi ünnepeltjeinek köszöntésében, széles körű ismertetésében. a herman ottó és madách imre évfordulók alkalmából nagyszabású eseménysorozatot rendeznek. herman ottó lillafüredi villájában muzeum nyílik, s kiállításon mutatják be a nagy tudós életutját. miskolcon emlékülést tartanak, s megrendezik a magyarországi biológiai szakkörök első országos konferenciáját. a madách-emlék-ünnepségek magyarországi központja salgótarjánban, illetve balassagyarmaton lesz. tervbevették, hogy az író szülőfalujában, alsósztrégován a szlovák béketanáccsal együtt békekonzferencián tisztelegnek a nagy magyar író emléke előtt.

dr. gulácsi józsefné, a thälmann utcai lányiskola igazgatója a pedagógusok felelősségével foglalkozott, markó ödön, a győri richards finomposztógyár művezetője arról tájékoztatta az ülés részvevőit, hogyan vesznek részt a békemozgalomban üzemének és győri városának dolgozói.

dr. pákozdi zoltán református teológiai dékán hangsúlyozta:

/folyt.köv./

19.24/a

1954

B.

- 45 -

me

bb 38. /ülést tartott...6.folyt./-lm

- valljuk, hogy az emberiség utja és boldogabb jövője csak a tárgyalások, a békés együttélés politikájának útján érhető el és valósítható meg. boldogok vagyunk, hogy részesei lehetünk hazánk békeprogramjának, s erőnktől telhetően szolgálhatjuk mindannyiunk nagy ügyét, a háborúk nélküli világ megteremtését.

az országos béketanács tagjai ezután székely sándor tatabányai küldött javaslatára néma felállással adóztak a közel-múltban történt tragikus tatabányai bányászszerecséltenség áldozatai emlékének.

janulik Mihály szarvasi nyugdíjas, a magyar békemozgalom „veteránjainak”, köszöntését tolmácsolta a tanácskozás résztvevőinek, majd ifj. Horváth István Jászapáti Tsz-elnök felszólalása zárta a véleménycserét.

az országos béketanács tagjai ezután egyhangulag elfogadták az 1964. évi munkatervet./mti/

-. -

bb 66. a mátészalkai járásban nászajándékot adnak a termelőszövetkezetek

vid tné szb sr

1963. december 17.

a termelőszövetkezetek szociális és kulturális alapjának felhasználásáról tárgyalt keddi ülésén a mátészalkai járási tanács végrehajtó bizottsága. a járás közös gazdaságai ez évben - a természetbeniekkel együtt - majdnem 2.5 millió forintot tartalékoztak szociális és kulturális alapra, s tíz hónap alatt kétmilliót fel is használtak. az összeg felét az idős, munkaképtelen dolgozók segélyezésére fordították.

már csaknem általánossá vált a járásban az a szokás, hogy a házasulandó fiataloknak - a szociális és kulturális alap nagyságától függően - nászajándékot adnak a szövetkezetek. nagyecseden - a kulturális alaptól - klubszobát rendeztek be, ahol televízió, rádió, lemezjátszó és egyéb társasjátékok mellett szórakozhatnak a fiatalok és idősebbek egyaránt. kocsordon és szamoszegen fuvóshangszereket vásároltak a szövetkezeti fiataloknak.
/mti/

-. -

19.30/a

- 46 -

8.05

15.

bb 64. a lublini egyetem rektorának előadása szegeden

vid tné szb sr

1963. december 17.

a szegedi József Attila Tudományegyetem meghívására az év utolsó hetét hazánkban tölti G.L. Seidler, a lublini egyetem rektora. a neves lengyel tudós több előadást és konzultációt tart. első előadását a szegedi tudományegyetem oktatói és hallgatói előtt tartotta „a jog aktuális problémái Lengyelországban”, címmel. /mti/

-. -

bb 67. ülést tartott a győr-sopron megyei képviselőcsoport

vid tné szb sr

1963. december 17.

kedden Győrött ülést tartott a győr-sopron megyei képviselőcsoport. az ülésen résztvett nagy Józsefné könnyűipari miniszter, Győr-sopron megye országgyűlési képviselője is.

a képviselőket dr. Révai Zoltán, a megyei képviselőcsoport elnöke tájékoztatta az elmúlt ülés óta történt eseményekről, az előzőleg hozott határozatok végrehajtásáról, majd dr. Kátana Lajos, a megyei tanács vb. elnöke ismertette a megye mezőgazdaságának termelési eredményeit, a felvásárlási terv állását.

beszámolója után a megye országgyűlési képviselői az 1964. év első félévének munkatervét készítették elő. /mti/

-. -

bb 68. szovjet kereskedelmi delegáció látogatása dunaujvárosban

vid te szb

1963. december 17.

a hazánkban tartózkodó szovjet kereskedelmi delegáció tagjai - sz. a. Trifonovnak, a szovjetunió kereskedelmi állami bizottsága elnökhelyettesének vezetésével - dunaujvárosba látogattak. a küldöttséget első vidéki útjára elkísérte Sebes Sándor, a belkereskedelmi miniszter első helyettese és Borsos László miniszterhelyettes.

a küldöttség tagjai a város vezetőinek kalauzolásával megtekintettek több dunaujvárosi üzletet, az új kiállítási termet és az ajándékboltot, valamint az ibusz és az idegenforgalmi hivatal új helyiségeit is.

a szovjet küldöttség tagjai elismeréssel beszéltek a dunaujvárosi kereskedelmi hálózatról és az üzletek gazdag választékáról. /mti/

-. -

19.40/a

- 47 -

20.20

20

mo

bb 65. miért nem tisztább budapest levegője?

t cs/te szb ká

1963. december 17.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület aerosol munkabizottsága kedden a technika házában előadói ülésen tárgyalta a város levegőjének szennyeződésével kapcsolatos vizsgálatok eredményeit és a szennyeződést fokozó időjárási jelenségeket. remniczky károly, a bizottság elnöke bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a budapest levegőjét nagymértékben szennyező gáznemű vagy lebegő anyagok közül nem a korom, vagy a gépkocsik gáza a legveszélyesebb, hanem az ipari üzemek és a házak fűtőberendezéseiből származó égési melléktermék, amely például 1959 március 16-án - egy különösen „füstködös„ napon - a türható részarányának huszszorosát, 1962. december 4-én pedig a 26-szorosát érte el. a korom részarányánál ugyancsak tapasztaltak már 50-54-szeres töménységet. a füstköd, amely az utóbbi évek sajátos jelensége lett budapesten, s mind gyakrabban okoz - főleg ősztől kora tavaszig - „egyiptomi sötétséget„, 10 évvel ezelőtt és ennél régebben ismeretlen volt. budapesten kívül pécsett is észlelték néhány esetben a városra terpeszkedő vastag füstcsüveget, ugynevezett füstködöt.

gajzágó lászló, a pestlőrinci meteorológiai obszervatórium tudományos munkatársa előadásában a főváros levegőjét szennyező anyag koncentrációjának időjárási okait fejtegette. elmondotta, hogy a főváros felett csaknem állandóan meglévő füstkupola csökkenti a napsugárzást, és különösen sok ultraibolya sugarat szűr ki. ugyanakkor mérsékli az éjszakai lehülést is. egyes esetekben a főváros külső és belső területeinek hőmérséklete 6-7 fokos különbséget mutat. a szél csupán a budai hegyek felől hozhat tiszta levegőt, az északi szél az újpesti, a déli szél pedig a csepeli gyártelep füstjét, kormát hordja a városra. az erősebb szelek azonban minden esetben tisztítják a főváros levegőjét.

a várható javulás irányába mutat, hogy bővül a gáz-, illetve a távfűtési hálózat. a tervek szerint például a jelenlegi néhány ezerrel két év múlva 16 000-re, és 1970-ig 30 000-re nő a távfűtési hálózatba kapcsolt lakások száma. az 1964 május 13-15 között a levegőszennyeződéssel foglalkozó, budapesten megrendezésre kerülő kongresszus pedig - remélhetőleg - a hatékony „levegővédelmi„ intézkedések kezdetét jelenti majd. /mti/

19.46/a

- 48 -

20²³

R.

bb 69. időjárásjelentés

gg-lm la

1963. december 17.

a meteorológiai intézet jelenti december 17-én, kedden
akkor:

igen hideg idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, több helyen kisebb havazás. mérsékelt északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: mínusz 4- mínusz 8 fok között. /mti/

--

bb 71. kedden este teljesítették évi tervüket a nógrádi bányászok - százharmincezer tonna szenet adnak év végéig terven felül

vid te-lm la

1963. december 17.

csaknem száztízezer tonnával volt nagyobb a nógrádi bányászok idei éves terve a múlt évinél, mégis a tavalyinál kisebb létszámmal, két héttel a határidő előtt, kedden este teljesítette egészévi tervét a nógrádi szénbányászati tröszt. a szénmedence tizenháromezer bányásza szocialista versenyének eredményeként több mint tizenkétfélmillió forinttal olcsóbban termelték ki idén a szenet a tervezettnél, s az év végéig vállalt 121 000 tonna helyett előreláthatóan 130 000 tonna szenet termelnek még tervükön felül.

a kiváló termelési eredményekben nagy szerepük van a szocialista című vetélkedő bányászbrigádoknak. a csaknem kétszáz brigádban mintegy háromezer bányász vetélkedett a kitüntető címért, s ezek a brigádok december elejére már teljesítették évi tervüket. mindemellett jövő évi tervteljesítésüket is megalapozták a nógrádi bányászok. szurdok bányában most fejezték az egyik, tíz évre elegendő új szénmező feltárásával. a másfélmillió tonnányi szénvagyonnal rendelkező telepet a jövő év első napjaiban kapcsolják be a termelésbe. kányáson új gépesített frontfejtésben, a kisteleki bányában is hasonló, százhusz méter homlokosszu fronton kezdődött meg a termelés a napokban. /mti/

--

19.50/a

- 49 -

20²⁴

R.

bb 70. már a mellékutcákba is eljutottak a hóeltakarítók- a köztisztasági hivatal megerősíti éjjeli műszakját

i kf/kf szb la

1963. december 17.

fővárosban délutánra kiderült az idő, a köztisztasági hivatal a nappali műszakban 1 644 rendkívüli hó munkást foglalkoztatott, akik az 554 köztisztasági hivatali dolgozóval már a mellékutcákba is eljutottak, ott is megkezdtek a hóeltakarítást, a főutvonalakat, a hegyi utakat egész nap járták a szórógépek és a szórókocsik, hetven kocsival megkezdődött a kupacokba hordott hó elszállítás is. estig mintegy 1 200 - 1 300 tonna havat fuvaroztak el a főváros utcáiról.

a hivatal az éjjeli műszakot ismét megerősítette, szerda reggelig 210 gépkocsi és 7 rakodógép, csaknem 2 000 rendkívüli hó munkás és mintegy 500 saját dolgozó munkálkodik budapest utjainak takarításán.

a fővárosi autóbusz üzem forgalmában, az óvatossággal járó néhányperces késéseken kívül, fennakadás nem volt, az autóbuszok szinte teljes számmal közlekedtek, az autóbuszüzem azonban panaszkodik, hogy a házfelügyelők sok helyen a megállóknál tornyozzák fel a járdáról lesepert havat, ez nemcsak a kocsik, beállítását, hanem a fel- és leszállást is zavarja, az utasoknak baleseti veszélyt jelent.

estére javult a villamosközlekedés helyzete is, a reggeli forgalomból kiesett, elromlott 30 villamos szerelvényből gyorsjavításokkal, alkatrészcsereikkel sikerült az esti csúcsforgalomra 24-et üzembeállítani.

a posta jelentése arról számolt be, hogy a nagy havazás ezuttal „elkerülte”, a telefonhálózatot, a két héttel ezelőtti heges, zuzmarás idő, amely tömegével szakította el a vezetékeket, „megedzette”, a hálózatot, a rendbehozott vezetékek „birtok”, a havazást.

a máv vonalain sehol sincs hóakadály, börgönd-szabadbattyán és komárom-csémpuszta között hordott össze ugyan a szélvihar 50 centiméteres hótorlaszt, ezt azonban a vonatoknak sikerült áttörniök, délután és este - igaz, hogy jelentős késésekkel - valamennyi vonalon közlekedtek a vonatok. /mti/

--

20.00/a

- 50 -

mo

20.27

21.

bb 72. a bizományi áruház 9. képauciója

gg-lm la

1963. december 17.

a bizományi áruház 9. képaucióján 144 darab képből a utján 130 került értékesítésre, összesen 400 000 forintért, a legkiemelkedőbb árat egy ismeretlen német festő 18. századból való, nimfák és szatirok című képe érte el, amelyet 6 000 forint kikiáltási ár után 17 500 forintért árvereztek el. igen szép áron cseréltek gazdát a glatz, aba-novák és berény róbert képek, továbbá az olasz és a németalföldi festők művei. /mti/

--

bb 73. budapestre érkezett a szovjet akadémia küldöttsége

i ms/gg szb la

1963. december 17.

kedden budapestre érkezett a szovjet tudományos akadémia küldöttsége: v.a. vinogradov főtitkárhelyettes és sz.a. szokolov, a népi demokratikus nemzetközi osztály munkatársa, látogatásuk célja a két akadémia közötti tudományos együttműködés 1964-1965. évi munkatervének megtárgyalása és aláírása. /mti/

--

bb 74. kádár jános látogatása az országos tervhivatalban

t bc-ms/gg-lm la

1963. december 17.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a kormány elnöke kedden az országos tervhivatalba látogatott, ahol dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, az országos tervhivatal elnöke és szépvölgyi zoltán, az országos tervhivatal pártbizottságának titkára fogadta. jelen volt a látogatásnál párdi imre, az mszmp központi bizottságának tagja, a központi bizottság államgazdasági osztályának vezetője és dr. maros józsefné, az 5. kerületi pártbizottság titkára.

kádár jános hosszan elbeszélgetett a tervhivatal vezetőivel és a pártbizottság tagjaival a hivatal munkájáról, feladatairól, majd részt vett a dolgozók gyűlésén és időszeri kérdésekről tájékoztatta őket. /mti/

--

20.44/a

- 51 -

20.51

P.

mo

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. december 18.

bb 1. a szentendrei sziget lesz a duna-kanyar zöldségeskertje -
2 800 holdas öntözéses gazdaság létesül

vid gö-lm ká 1963. december 18.

kedvelt kiránduló-, és üdülőhely lett a duna-kanyar. ezt bizonyítja a látogatók évről-évre növekvő száma is. az idén, a nyár végéig 5.5 millió turista kereste fel e gyönyörű vidék kirándulóhelyeit és csak a szentendre-pap-szigeti campingnek 23 000 lakója volt. ezzel a rohamos fejlődéssel azonban nem tartott lépést a duna-kanyar vendéglátóipara. különösen a hétvégi napokon többezren kénytelenek voltak megelégedni a magukkal hozott elemőzsiával. hasonlóképpen rossz volt a kirándulóhelyek gyümölcsellátása is.

a jövő évben jelentősen javul a helyzet. több étterem, bisztró épül és számos gyümölcsöt, élelmiszert árusító pavilont állítanak fel. az éttermek, a campingok, a vállalati üdülők zöldség és gyümölcs ellátását nagyszabású terv megvalósításával oldják meg. a szentendrei szigeten vízhasznosítási társulások alakultak, amelyek összesen 2 800 holdon, öntözéses módszerrel termelnek majd zöldségféléket, gyümölcsöt. a jövő évben elkészülő fővízkivételi mű segítségével már 700 holdat öntözhetnek, a tervezett 2 800 hold öntöző berendezéseit pedig 1966-ra készítik el./mti/

..-

bb 2. juhász gyula dokumentumok ujvidéken

vid te-lm sr

1963. december 18.

dr. csongor győző szegedi muzeológus a közelmúltban juhász-láviába látogatott és ott juhász gyulára vonatkozó érdekes dokumentumokat talált az ujvidéki srpska matica archivumban. lugosi dömének, a neves író-kritikus és történésznek ott őrzött magyarátkában juhász gyula leveleire, prózai és verskéziratokra bukkant. megtalálta juhász gyula „szép csöndesen” című írásának teljes kéziratát és a költő több prózai munkájának irástöredékeit, valamint juhász gyulának nyugdíjaztatási kérelmét.

/folyt.köv./

-1-